

Ozioma Mak

Jon omee baptizim edozie ụzọ

¹ Mmalite ozioma maka Jisọs Kraịst, Ọkpara Chineke.

² Dịka e dere ya rịi n'akwukwo Aizaya onye amuma si,

“Aga m ezipu onyeozu m n'ihu gi,
onye ga-edozi ụzọ gi.”*

³ “Otu onye na-eti mkpu n'ozara, na-asị,
'Dozienụ ụzọ maka Onyenwe anyị,
meenụ ka okporoụzọ ya guzozie.’”†

⁴ Jon omee baptizim putara na-eme baptizim n'ozara, ma na-ekwusa baptizim nke ncheghari maka mgbaghara mmehie.

⁵ Ndi mmadu si n'akuku Judia niile na ndi niile bi na Jerusalem puru jekwuru ya. Ka ha na-ekwuputa mmehie ha, o mere ha baptizim n'osimiri Jordan.

⁶ Uwe Jon yi n'ahu ya bu nke e ji aji inyinya kamel mee. O kekwaro ihe okike e ji akpukpo anu mee n'ukwu ya. Nri ya bu igurube na mmanu anu.

⁷ O kwusara si: “Onye di ike karia m na-abia n'azu m. Onye m na-erughi ihudata ala topu eriri akpukpoukwu ya.

⁸ Eji m mmiri na-eme unu baptizim, ma o ga-eji Mmuo Nso mee unu baptizim.”

---

* 1:2 Mal 3:1 † 1:3 Aiz 40:3

Baptizim na օnwunwa Jisօs

⁹ N'oge ahụ, Jisօs sitere na Nazaret nke Galili bịa n'osimiri Jօdan, ebe Jօn mere ya baptizim.

¹⁰ Ma mgbe օ si n'ime mmiri ahụ na-aputa, օ hụrụ ka eluigwe meghere. Hụkwa Mmụօ Nsօ dօ ka nduru ka օ rօdatara bekwasօ ya n'isi ya.

¹¹ Otu olu si n'eluigwe daa, "I bụ օkpara m hụrụ n'anya, ihe gօ dօ m ezi mma."

¹² Ngwangwa, Mmụօ Nsօ duuru ya baa n'ime օzara.

¹³ օ nօkwara n'ime օzara ahụ iri ubօchօ anօ, ebe ekwensu nwara ya օnwunwa. Ya na umụ anụ օhօ nօkwa. Ma ndօ mmụօ ozi jeere ya ozi.

Mbido օrụ nkwusa

¹⁴ Mgbe e tinyesօrօ Jօn n'ulo mkpօrօ, Jisօs gara na Galili, na-ekwusa oziօma Chineke.

¹⁵ օ sօrօ, "Oge ahụ eruola, alaeze Chineke dօ nso. Chegharօanụ ma kwerekwanụ n'ozօma."

օkpukpօ ndօ na-eso uzօ ya

¹⁶ Mgbe Jisօs na-aga n'akukụ osimiri Galili, օ hụrụ Saimօn na Andru nwanne ya, ka ha na-awunye ugbu ha n'ime mmiri n'ihu na ha bụ ndօ օkụ azụ.

¹⁷ Jisօs siri ha, "Bօanụ soro m, m ga-emekwa unu ndօ օkụ na-akuta mmadu."

¹⁸ Ngwangwa ha hapurụ ugbu azụ ha ma soro ya.

¹⁹ Mgbe օ gaturụ n'ihu nke nta, օ hụrụ Jemis nwa Zebedi na nwanne ya bụ Jօn ndօ nօ n'ime ugbo mmiri, na-ekezi ugbu azụ ha.

²⁰ Ngwangwa, օ kpօrօ ha, ha hapurụ nna ha Zebedi na ndօ օ goro օrụ n'ime ugbo soro ya.

Jisọs chupuru mmuo ojoo

²¹ Ha gara Kapanom, mgbe ubochi izuike ruru, o bara n'ime ulo ekpere ma malite izi ha ihe.

²² Ozizi ya juru ha anya nke ukwuu, n'ih na o ziri ha ihe dika onye nwere ikike, o bugh di ka nke ndi ozizi iwu.

²³ Ma n'otu oge ahụ, otu nwoke no n'ime ulo ekpere ahụ nke mmuo na-adighi ocha bi n'ime ya, tiri mkpu n'oke olu,

²⁴ si, "Gini ka anyi na gi nwekoru, gi Jisọs onye Nazaret? I biala ila anyi n'iyi? Amaara m onye i bu, Onye Nso nke Chineke."

²⁵ Ma Jisọs baara ya mba si ya, **"Mechie onu sikwa n'ime ya puta!"**

²⁶ Mmuo ahụ na-adighi ocha seere ya, mee ka ahụ ya maa jijiji, o tiri mkpu n'oke olu, ma sikwa n'ime ya puta.

²⁷ Ha niile bu ndi no nonodu ihe iju anya ma na-ajurita onwe ha ajuju si, "Gini bu nke a? Ozizi ohuru ya na ikike! O na-enye o buladi mmuo na-adighi ocha iwu. Ha na-erubekwara ya isi."

²⁸ Akuko banyere ya gbasara ngwangwa ruo akuku niile nke Galili.

Jisọs agwo ootu mmadu

²⁹ Ngwangwa ha hapuru ulo ekpere ahụ, ha na Jemis na Jon soro banye n'ulo Saimon na Andru.

³⁰ N'oge a, nne nwunye Saimon dina n'akwa ndina. Ahu oku jikwa ya. Ha mere ka o mata banyere ya.

31 Ọ gakwuru ya, jide ya n'aka selite ya elu. Ahụ ọkụ ahụ hapụrụ ya. Ọ malitekwarara ile ha ọbia.

32 N'oge uhuruchi, mgbe anwụ dara, ha kpọtaara ya ndị niile ahụ na-esighị ike na ndị mmụọ ojọọ bi n'ime ha.

33 Obodo ahụ niile gbakoro n'ọnu ụzọ.

34 Ọ gworo otutu ndị bu ọrịa dị iche iche, ọ chupukwara otutu mmụọ ojọọ ma o kweghị ka mmụọ ojọọ ndị ahụ kwuo okwu n'ihị na ha matara onye ọ bụ.

Jisọs apụọ ikpe ekpere naanị ya

35 N'isi ụtutu, mgbe ọchịchiri ka gbachiri, o biliri, ga ebe ọ ga-anoro onwe ya, naanị ya. N'ebe ahụ kwa ka ọ nọ kpee ekpere.

36 Saimon na ndị ya na ha nọ pụrụ na-achoghari ya.

37 Ma mgbe ha hụrụ ya, ha siri ya, "Mmadu niile na-achoghari gi!"

38 Ọ zaghachiri ha si, "Ka anyị gaanu ebe ọzọ, n'obodo ndị ọzọ dị anyị gburugburu, ka m zisakwaara ha ozioma. Ọ bụ n'ihị nke a ka m ji bịa."

39 Ya mere, ọ pụrụ jeharịa na Galili niile na-ekwusa ozioma n'ulọ ekpere ha niile, na-achupukwa mmụọ ojọọ.

Jisọs agwọọ onye ekpenta

40 Otu onye ekpenta biakwutere ya gbuo ikpere n'ala rịọọ ya si, "Ọ buru na i choro, i puru ime ka m di ọcha."

41 Ebe o juputara n'omiko, Jisọs setipuru aka ya metu ya si, "Achoro m, di ọcha!"

⁴² Ngwangwa ekpenta ya hapuru ya, e mekwara ka o di ocha.

⁴³ Mgbe ahụ, Jisọs ji ido aka na nti zilaga ya,

⁴⁴ o gwara ya si, “**Hukwa na o dighi onye obula i ga-agwa ihe a. Kama gaa gosi onye nchujaja onwe gi. Chuokwa aja di ka Mosis nyere n’iwu, maka ime ka i di ocha gi, ka o buru ihe ama nye ha.**”

⁴⁵ Ma o puru malite ikosa akuko banyere ogwugwo ya ebe niile. N’ihi ya Jisọs enwekwaghi ike ibanye n’obodo, kama o gara noro n’ebe zoro ezo. Ma ndi mmadu na-abiakwutekwa ya site n’ebe niile di iche iche.

2

Jisọs agwo onye ahụ ya kponwuru

¹ Mgbe ubochi ole na ole gafesiri, o bataghachiri na Kapanom. Ndi mmadu nuru na o loghachila.

² Igwe mmadu zokotara n’ime ulo ahụ nke mere na ohere afodughi o buladi n’onu uzọ. O kwusakwaara ha ozioma.

³ Ndi ikom ufodu buteere ya otu nwoke ahụ ya kponwuru akponwu. O bu mmadu anọ bu ya.

⁴ Ebe ha na-enweghi ike ibutere ya Jisọs n’ihi igwe mmadu, ha gwupuru oghere n’elu ulo ebe ahụ o no. Mgbe ha gwupusiri ya, ha budatara onye ahụ ahụ ya kponwuru akponwu n’ute o jiri dina.

⁵ Mgbe Jisọs huru okwukwe ha, o siri onye ahụ ahụ ya kponwuru akponwu, “**Nwa m nwoke, agbagharala gi mmehie gi.**”

⁶ Ma ụfọdụ ndị ozizi iwu nọduru ala n'ebe ahụ na-eche n'ime obi ha si,

⁷ “Gini mere onye a ji na-ekwulu Chineke? Onye puru igbaghara mmehie ma o bughị naani Chineke?”

⁸ Ngwangwa Jisọs matara n'ime mmuo ya na ha na-atule okwu a n'ime obi ha. O siri ha, “Gini mere unu ji na-eche ihe di otu a n'obi unu?”

⁹ Olee nke ka mfe: o bu igwa onye a akuku ahụ ya kponwuru akponwu, ‘A gbagharala gi mmehie gi niile,’ ka o bu i si, ‘Bilie chiru ute gi jegharu?’

¹⁰ Ma igosi unu na Nwa nke Mmadu nwere ikike n'awa igbaghara mmehie.” O siri onye ahụ akuku ahụ ya kponwuru akponwu,

¹¹ “Ana m asi gi, bilie, chiru ute gi laa n'ulo gi.”

¹² O biliri, chiru ute ya puo n'ihu mmadu niile. Nke a juru ndi niile no n'ebe ahụ anya. Ha toro Chineke na-asi, “Anyi ahubeghi ihe di otu a mbu!”

Okpukpo Livayi

¹³ Emesia, Jisọs puru gaa n'akuku osimiri ahụ. Igwe mmadu biakwutere ya. O malitere izi ha ihe.

¹⁴ Mgbe o na-aga n'ihu, o huru Livayi nwa Alfios ka o noduru ala n'ulo inakota utu. O siri ya, “Soro m,” o biliri sooro ya.

¹⁵ Mgbe o na-eri nri uhuruchi n'ulo Livayi, otutu ndi ona utu na ndi mmehie soro ya na ndi na-eso uzọ ya noro ebe ahụ, n'ihu na ndi na-esoghari ya di otutu.

¹⁶ Mgbe ndi ozizi iwu nke ndi Farisii huru ya ka o so ndi mmehie na ndi ona utu na-eri nri, ha

jurụ ndị na-eso ụzọ ya sị, “Gịni mere o ji eso ndị mmehie na ndị ọna ụtụ na-erikọ nri?”

¹⁷ Mgbe ọ nūrụ nke a, Jisọs sịrị ha, “Mkpa dibia adighi akpa ndi ahụ di ike, kama ọ bu ndi ahụ na-esighi ike. Abiaghị m ikpọ ndi ezi omume kama ndi mmehie.”

Ajuju banyere ibu ọnu

¹⁸ N’oge a, ndi na-eso ụzọ Jọn na ndi Farisii na-ebu ọnu. Ndi mmadu biara juo ya sị, “Gini mere ndi na-eso ụzọ Jọn na ndi na-eso ụzọ ndi Farisii ji ebu ọnu, ma ndi nke gi adighi ebu ọnu?”

¹⁹ Jisọs sịrị ha, “O kwesiri na ndi a kpọro oriri olulu di na nwunye ga-ebu ọnu mgbe onye na-alu nwunye ọhuru no n’etiti ha? Ha apughị ibu ọnu ogologo oge ya na ha no.

²⁰ Ma oge na-abia mgbe a ga-ewepu onye na-alu nwunye ọhuru. N’ubochi ahụ ka ha ga-ebu ọnu.

²¹ “O dighi onye na-eji akwa ọhuru kwachie ebe akwa ochie siri dokaa. O buru na o mee nke a, akwa ọhuru ahụ ga-adokapu site na nke ochie mee ka ndoka ya di njo karịa.

²² O dighi onye na-agbanye mmanya ọhuru na karama akpukpo ochie. O mee nke a, mmanya ahụ ga-agbawa karama akpukpo ochie ahụ, mee ka karama na mmanya laa n’iyi. Ee, a na-agbanye mmanya ọhuru n’ime karama akpukpo ọhuru.”

Onyenwe ubochi izuike

²³ Otu ubochi izuike, ya na ndi na-eso ụzọ ya na-agafe n’ubi a kuru oka. Di ka ha na-agafe,

ndị na-eso ụzọ ya malitere ighọ ụfọdụ ogbe ọka n'ime ọka ndị ahụ.

²⁴ Ndi Farisii siri ya, “Lee, gini mere ha ji na-eme ihe megidere iwu n’ubochi izuike.”

²⁵ Ma o siri ha, “Unu agutaghi ihe Devid na ndi so ya mere mgbe aguu guru ha?”

²⁶ N’oge Abiata bu onyeisi nchujaja, o banyere n’ulo Chineke taa achicha e chere n’ihu ya, nke ziri ezi na o bu naani ndi nchujaja kwesiri ita ya. O nyetukwara ndi ya na ha so.”

²⁷ Mgbe ahụ, o gwakwara ha si, “E mere ubochi izuike maka mmadu, emeghi mmadu maka ubochi izuike.”

²⁸ Ya mere, Nwa nke Mmadu bu Onyenwe o buladi ubochi izuike.

3

Ogwugwo onye aka ya kponwuru

¹ N’oge ozo, o banyere n’ulo ekpere, otu nwoke aka ya kponwuru akponwu nokwa n’ebe ahụ.

² Ufodu ha no na-achọ ụzọ ha ga-esi boo ya ebubo, ya mere ha lekwasiri ya anya ihu ma o ga-agwo ya oria n’ubochi izuike.

³ Ma o gwara nwoke ahụ aka ya kponwuru akponwu si, “Bilie guzoro n’etiti ebe a.”

⁴ Mgbe ahụ o juru ha si, “Olee nke ziri ezi n’iwu ime n’ubochi izuike: o bu ime ezi ihe ka o bu ime ihe ojo, izoputa ndu ka o bu ila ndu n’iyi?” Ma ha gbachiri nkiti.

⁵ O lere ha anya n’iwe, o wutere ya n’ihi na obi ha kporo nku. O siri nwoke ahụ, “Setipu aka gi.” O setipuru aka ya, aka ya dizikwara nke oma.

⁶ Ngwangwa, ndị Farisii sitere n'ebe ahụ puo n'iwe. Gaa soro ndị otu Herod gbaa izu otu ha ga-esi laa ya n'iyi.

Igwe mmadu esoro Jisosh

⁷ Ma Jisosh na ndị na-eso ụzọ ya sitere n'ebe ahụ puo gaa nọdu n'akuku osimiri. Igwe mmadu ndị sitere na Galili sooro ya.

⁸ Mgbe ha nuru ihe niile o na-eme, otutu mmadu biakwutere ya site na Judia, na Jerusalem, na Idumia na obodo ndi di n'ofe Jordan, na gburugburu Taja na Saidon.

⁹ N'ih i di ukwu nke igwe mmadu ahụ, o gwara ndi na-eso ụzọ ya ka ha debere ya ụgbọ mmiri nta nso ka o banye, iji gbochie igwe mmadu ahụ ikpagbu ya.

¹⁰ N'ih na o gwoola otutu ndi oria, nke mere na ndi bu oria di iche iche na-agbalisi ike imetu ya aka.

¹¹ Mgbe obula kwa ndi mmuo na-adighi ocha bi n'ime ha huru ya, ha na-ada n'ala n'ihu ya na-eti mkpu na-asi, "I bu Okpara Chineke!"

¹² Ma o na-enyesi ha iwu ike ka ha hapu ikowa onye o bu.

Jisosh horo ndi ozi iri na abuo

¹³ O rigooro n'elu ugwu ma kporo ndi o choro nye onwe ya. Ha biakwutekwara ya.

¹⁴ O hoputara mmadu iri na abuo ndi ya na ha ga-anọ, mee ha ndi ozi. Ndi o ga-ezipu ikwusa ozioma,

¹⁵ nakwa ndi ga-enwe ikike ichupu mmuo ojoo.

16 Ndi a bu mmadu iri na abuo ndi o hoputara.

Saimon (onye o kporo Pita).

17 Jemis nwa Zebedi na Jon nwanne ya (ndi o gughariri aha *Boanajis*, nke putara “umu egbe eluigwe”),

18 Andru,

Filip,

Batalomi,

Matiu,

Tomos,

Jemis nwa Alfios,

Tadios,

Saimon onye a na-akpo Zilot,

19 na Judas Iskariot, onye raara ya nye.

Ebubo ndi ezinaulo jisos na ndi nkuzi boro ya

20 Emesia, o lotara n'ulo, ma igwe mmadu gbakotakwara ozo nke mere na ha enweghi ohere iri nri.

21 Mgbe ndi ikwu ya nuru nke a, ha bira gbalia idulata ya n'ulo ha, n'ihi na ndi mmadu na-asi, “Isi adighi ya mma.”

22 Ma ndi ozizi iwu si Jerusalem bia siri, “Mmuo Belzebub bi n'ime ya! O bukwa n'ike onyeisi ndi mmuo ojoo ka o ji achupu mmuo ojoo.”

23 Ma o kporo ha jiri ilu gwa ha okwu si, **“Ekwensu o puru ichupu ekwensu?”**

24 **O buru na alaeze ekewa megide onwe ya alaeze ahụ apughị iguzo.**

25 **O buru na ezinaulo ekewa megide onwe ya, ezinaulo ahụ apughị iguzo.**

26 Ọ burukwa na ekwensu ebilie megide onwe ya si otu a nwee nkewa, o nweghi ike iguzo; kama ogwugwu oge ya abiala nso.

27 N'ezie, o dighi onye nwere ike ibanye n'ulo nwoke di ike kwakorọ ngwongwo ya niile, ma o bughị ụzọ kee nwoke ahụ siri ike agbu. Mgbe ahụ o ga-enwe ike ibanye n'ulo ya, zukoro ngwongwo ya niile.

28 N'ezie agwa m unu, na a ga-agbaghara umu mmadu mmehie na nkwulu niile nke ha kwuru.

29 Ma onye obula ga-ekwulu Mmuo Nso, enweghi ike igbaghara ya. O bu onye ikpe mmehie ebighi ebi mara."

30 O kwuru nke a n'ihi na ha na-asi, "Mmuo na-adighi ocha bi n'ime ya."

Nne na umunne Jisos

31 Mgbe ahụ, nne ya na umunne ya ndi nwoke biara, guzoro n'ezi. Ha ziri ozi ka a kpoọ ya.

32 Igwe mmadu gbara ya gburugburu mgbe ahụ gwara ya si, "Lee, nne gi na umunne gi ndi nwoke na ndi nwanyi guzo n'ezi. Ha chorọ ihu gi."

33 O zara si, "Onye bu nne m, ndi ole bukwa umunne m ndi nwoke?"

34 Mgbe ahụ, o lere ndi no ya gburugburu anya ma si, "Ndi a bu nne m, na umunne m ndi nwoke!"

35 Onye obula na-eme uche Chineke bu nwanne m nwoke, na nwanne m nwanyi, na nne m."

4

Ilu banyere ogha mkpuru

¹ N'oge ozo, o malitere izi ihe n'akuku osimiri. Igwe mmadu di ukwu gbara ya gburugburu, nke mere na o banyere n'ime ugbo nodu ala n'ime ya n'elu mmiri ahụ, ma igwe mmadu ahụ nokwa n'akuku osimiri ahụ.

² O bidoro i kuziri ha otutu ihe n'ilu, ma n'ozizi ya, o siri ha,

³ "Geenu nti! Otu onye oru ubi puru gaa iku mkpuru ya.

⁴ Mgbe o na-agma mkpuru, ufodu mkpuru dara n'akuku uzo, umu nnuhu bira tuturua ha.

⁵ Ufodu mkpuru dara n'ala nkume, ebe aja ntakiri di. Ha puputara ngwangwa n'ihu na ala di n'ebe ahụ emighi emi.

⁶ Ma mgbe anwu wara, o chagburu ha, ha kpownwo n'ihu na ha enweghi mgborogwu.

⁷ Mkpuru ndi ozo dara n'etiti ogwu; ogwu ahụ tolitere kpagbuo ha. Ha amikwaghi mkpuru.

⁸ Mkpuru ndi ozo nke dara n'ezi ala, puru, tolite, ma mia mkpuru na mmuba iri ato, iri isii, o buladi otu nari."

⁹ O siri ha, "Onye obula nwere nti inu ihe, ya nuru."

¹⁰ Ma mgbe o no naani ya, ndi ozi iri na abuo ahụ na ndi ozo no ya gburugburu juru ya ajuju banyere ilu ahụ.

¹¹ O gwara ha si, "Enyela unu ihe omimi nke alaeze Chineke. Ma ndi no n'ezi, a na-agwa ha ihe niile n'ilu,

¹² nke mere na,

“ Ha ga na-ele anya, hụkwa, ma ha agaghị ahụ
 ihe ọbụla,
 ha ga na-anụ, nụkwa, ma ha agaghị aghọta
 ihe ọbụla,
 ma ọ bughị ya, ha nwere ike chigharịa buru ndi
 a gbaghaara.’* ”

13 Mgbe ahụ, ọ juru ha si, “Ọ bu na unu
 aghotaghị ilu a? Unu ga-esikwa aṅaa ghotu ilu
 ndi ozo?”

14 Ogha mkpuru ahụ na-agma okwu Chineke.

15 Mmadu ufodu di ka mkpuru ndi ahụ dara
 n’akuku uzo, ebe a kuru okwu ahụ. Ngwangwa
 ha nuru ya, ekwensu na-abia napu ha okwu ahụ
 nke a kuru n’ime ha.

16 Ndi ozo di ka mkpuru a kuru n’ala nkume.
 Ha nuru okwu ahụ, were onu nabata ya n’otu
 mgbe ahụ.

17 Ma ebe ha na-enweghi mgborogwu n’ime
 ha, ha na-anọ nwa oge nta. Mgbe nsogbu maobu
 mmpagbu biara n’ihi okwu ahụ, ngwangwa ha
 na-adachapu.†

18 Ndi nke ozokwa, di ka mkpuru dara n’etiti
 ogwu, nuru okwu ahụ;

19 ma nchekasi nke ndu a,‡na nghogbu nke
 akunuba, na oke ochicho, nakwa ihe ndi ozo na-
 abata, kpagbuo okwu ahụ, mee ka o ghara imi
 mkpuru.

20 Ndi ozo, di ka mkpuru a kuru n’ezi ala, nuru
 okwu ahụ, nabata ya ma ma mkpuru di iri ato,
 iri isii, maobu otu nari.”

---

* 4:12 Ajz 6:9,10 † 4:17 Maobu, daa mba ‡ 4:19 Oge a nke
 anyi no n’ime ya

Iheokụ dị n'elu tebul

21 O siri ha, "A na-ebute oriṅa ka e jiri efere kpuchie ya maobu donye ya n'okpuru akwa ndina? O bughi ka a dọba ya n'elu ihe idọba iheokụ?"§

22 N'ihia na ihe niile e zoro ezo ga-aputa ihe ma ihe niile e kpuchiri ekpuchi ka a ga-emesia kpughee.

23 Onye obula nwere nti inu ihe, ya nuru."

24 O siri ha, "Kpacharanu anya ihe unu na-anu. O bukwa ihe unu ji tuoro ndi ozo ka a ga-eji tuoro unu, maobu karia.

25 Onye nwere ihe ka a ga-enye karia; onye na-enweghi, o buladi nke o nwere ka a ga-anapu ya."

Ilu banyere otu mkpuru si eto

26 O sikwara, "Alaeze Chineke yiri ihe di otu a. O dika mgbe otu onye ghara mkpuru n'ala ubi.

27 Ehihie na abali, ma o no n'ura ma o tetara, mkpuru ahụ na-epupute na-etokwa, ma o maghi ka o si na-eme.

28 Ala ahụ n'onwe ya na-eme ka mkpuru ahụ puo. O na-epupute na mbu, too oko, emesia isi oka, n'ikpeazu o mikwara mkpuru kara aka n'oko ya.

29 Mgbe oka ahụ chara igho ya, o na-eji mma iwe ihe ubi ya bia gbutuo oka ahụ, ghorokwa ogbe oka laa, n'ihia na oge iwe ihe n'ubi eruola."

Ilu banyere mkpuru Mostaadi

---

§ 4:21 Maobu, ihe idọba oriṅa

³⁰ Ọzọkwa, ọ siri, “Gini ọzọ ka anyị puru isi na alaeze Chineke yiri? Ụdị ilu dī aṅaa ka anyị ga-eji kọwaa ya?”

³¹ Ọ dī ka mkpuru mọstaadi, nke bụ mkpuru dīkarịsiri nta nke a na-akụ n’ala.

³² Ma mgbe a kuru ya, ọ na-eto bukarịa ihe niile a kuru n’ubi, ọ na-enwe alaka dī ukwu nke bụ na umu anu ufe nke eluigwe na-ezukwa ike n’okpuru ya.”

³³ Ọ jiri otutu ilu yiri ndi a gwa ha okwu dī ka ha puru ighota.

³⁴ Ọ nweghi oge obula ọ gwara ha okwu hapu iji ilu. Ma ya na ndi na-eso uzọ ya naani nodu, ọ na-akowara ha ihe niile.

Jisọs emee ka ifufe kwusi

³⁵ N’ubochi ahụ n’oge uhuruchi, ọ gwara ndi na-eso uzọ ya si, “Ka anyi gafee n’ofe nke ọzọ.”

³⁶ Ha hapuru igwe mmadu ahụ ma kporo ya, otu ọ dī, ya na ha banyere n’ime ugbo. Ugbo ndi ọzọ dikwa na-eso ya.

³⁷ Oke ifufe dī ike bidoro ife, ebili mmiri na-awubakwa n’ugbo ahụ ruo na ugbo ha foduru ntakiri ka mmiri mie ya.

³⁸ Ma Jisọs no n’azu azu ugbo ahụ na-arahu ura n’elu ohiri isi. Ndi na-eso uzọ ya kpotere ya si ya, “Onye ozizi, o metughi gi n’obi na anyi n’ala n’iyi?”

³⁹ Ọ biliri oto, baara ifufe ahụ mba sika osimiri ahụ, “Kwusi! Dere jii!” Ifufe ahụ kwusiri, ebe niile dajuru deere jii.

⁴⁰ Ọ siri ndi na-eso ụzọ ya, “Gini mere unu ji atụ oke egwu? Ọ bụ na unu enwebeghi okwukwe?”

⁴¹ Ha niile tụtụ egwu, jurita onwe ha si, “Onye bụ onye a? Ọ buladi ifufe na ebili mmiri narubere ya isi!”

5

Jisọs agwọọ nwoke mmuọ ojọọ bi n’ime ya

¹ Ha gafere n’ofe ọzọ nke osimiri ahụ n’akuku obodo Gerazin.*

² Mgbe Jisọs sitere n’ugbo ahụ pụta, otu nwoke mmuọ na-adighi ọcha si n’ebe a na-eli ozu bịa zute ya.

³ Nwoke a bi n’etiti ili ndi ahụ. Ọ dikwaghi onye ọbula puru ike ya agbụ, ọ buladi iji eriri igwe kee ya.

⁴ N’ihi na e keela ya agbụ ukwu n’aka otutu oge ma ọ dọbisiri eriri igwe ndi ahụ, gbajisiekwa mkporo igwe di ya n’ukwu. Ọ dikwaghi onye nwere ike ijideli ya.

⁵ Ọ na-agagharị n’etiti ili ahụ ehie na abali na n’ugwu di ya gburugburu, na-eti mkpu, na-eji nkume di nko na-egbukasi onwe ya ahụ.

⁶ Mgbe o sitere n’ebe di anya hu Jisọs, ọ gbaara oso gaa gbuo ikpere n’ihu ya.

⁷ Ọ tiri mkpu n’oke olu si, “Gini ka mu na gi nwekoro, Jisọs, Okpara Chineke Onye kachasi ihe niile elu? Eji m aha Chineke na-ario gi, biko, atala m ahuhu.”

---

* **5:1** N’akwukwo ochie ufodu, i nwere ike hu Gadarin.

⁸ N’ihi na o nyela ya iwu si, “Si n’ime nwoke a pụta, gi mmụọ na-adighi ocha!”

⁹ Mgbe ahụ Jisọs juru ya si, “Gini bu aha gi?”

Mmụọ ojọọ ahụ zaghachiri ya si, “Aha m bu Lijiọn,† n’ihi na anyị di otutu.”

¹⁰ Ma o riosiri ya aririọ ike ka o ghara ichupu ha site n’obodo ahụ.

¹¹ Igwe ezi nọ nso n’ebe ahụ na-akpa nri, na ndida igwu di n’ebe ahụ.

¹² Mmụọ ojọọ ndi a rioro ya si, “Biko ziga anyi n’etiti igwe ezi ndi a, ma hapu anyi ka anyi banye n’ime ha.”

¹³ O hapuru ha; mmụọ ndi ahụ na-adighi ocha putara baa n’ime igwe ezi ndi ahụ. Igwe ezi ahụ niile, onuogugu ha ruru puku abuo, gbaara oso site na mkputamkpu ala onu mmiri dakpuo n’ime osimiri ebe mmiri riri ha niile.

¹⁴ Ndi na-elekota igwe ezi ahụ gbaara oso laa, kosaa ihe mere n’ime obodo nakwa n’ala ahụ niile. N’ihi nke a, otutu mmadu putara ilere ihe mere.

¹⁵ Ha biakwutere Jisọs, hu nwoke ahụ nke igwe mmụọ ojọọ bibu n’ime ya. O yi uwe, nodu ala, burukwa onye uche ya zuruoke; egwu jidere ha.

¹⁶ Ndi huru ihe mere kororo ihe niile mere nwoke ahụ mmụọ ojọọ bibu n’ime ya. Ha kokwaara ihe mere igwe ezi ndi ahụ.

¹⁷ Mgbe ahụ, ha bidoro irio Jisọs ka o puora ha n’akuku ala ha.

---

† 5:9 Nke a bu site na puku ato ruo puku isii n’onuogugu.

18 Dị ka ọ na-achọ ịbanye n'ime ụgbọ, nwoke ahụ mmụọ ọjọọ ndị ahụ bibu n'ime ya rịọrọ ya ka o soro ha.

19 Ma Jisọs ekweghi, kama ọ sirị ya, “**Laa n'ụlọ, lakwuru ndị enyi gị, kọrọ ha ihe ọma Onyenwe anyị meere gị, na otu o si meere gị ebere.**”

20 Ya mere, o si n'ebe ahụ puo, malitekwa ịkọsa n'ime mpaghara Dekapọlis ihe ọma Jisọs meere ya. Ihe a juru mmadụ niile anya.

Ada Jairos na nwanyị nwere okwukwe

21 Mgbe Jisọs jiri ụgbọ mmiri gafee n'akụkụ nke ozo, otutu igwe mmadụ zukoro gbaa ya gburugburu mgbe ọ nọ n'akụkụ osimiri.

22 Ma otu n'ime ndiisi ulọ ekpere nke aha ya bu Jairos biara, mgbe ọ huru ya, ọ dara n'ala n'ukwu ya,

23 riosie ya ariosie ike si, “Ada m nwanyị nke nta nọ n'onu onwu ugbo a. Biko, bia ka i bikwasị ya aka gị ka agwo ya, ka ọ dikwa ndu.”

24 Ya mere, Jisọs soro ya gawa.

Oke igwe mmadụ sokwa ya na-akpagbu ya.

25 Ma otu nwanyị nokwa n'ebe ahụ, onye norii na-aria oria oruru obara afọ iri na abuo.

26 O taala ahuhu di ukwu n'aka ndi dibia, mefukwaa ihe niile o nwere. Ma kama oria ya idi mma, ọ na-aga n'ihu idi njo.

27 Ebe ọ nurula akuko banyere Jisọs, o sooro igwe mmadụ ndi ahụ, sitere n'azu metu uwe ya aka.

28 N'ihia na o kwuolari n'ime obi ya si, “O buru nnoo na m enwe ike metu naani uwe ya aka, a ga-agwokwa m.”

29 Ngwangwa oruru ọbara ya kwusiri. Ọ matakwará n'ime onwe ya na ya enwerela onwe ya site n'ọriá ya.

30 N'otu oge ahụ Jisọs matara na ike esitela ya n'ahụ pụọ. Ọ tughariri gburugburu n'etiti igwe mmadụ ahụ jụọ si, **"Onye meturu uwe m aka?"**

31 Ndi na-eso ụzọ ya siri, "Lee otutu igwe mmadụ gbara gi gburugburu, i sikwa ahaa na-ajụ, **'Onye meturu uwe m aka?'**"

32 Ma Jisọs gara n'ihu na-ele anya gburugburu ihu onye mere ya.

33 Ma nwanyi ahụ, ebe ọ matara ihe mere n'ahụ ya, biara n'egwu n'ima jijiji daa n'ụkwu ya, gwa ya eziokwu niile.

34 Ọ siri ya, **"Ada m nwanyi, okwukwe gi agwoola gi. Laa n'udo nwerekwa onwe gi site n'ọriá gi."**

35 Mgbe ọ ka nọ na-ekwu okwu, ụfọdu ndi mmadụ sitere n'ulo onyeisi ulo ekpere biara si, "Ada gi nwanyi anwoola, olee ihe mere i ji esogbu onye ozizi a ọzọ?"

36 Ma ka ọ nuru ihe ha kwuru, Jisọs gwara onyeisi ulo ekpere ahụ si ya, **"Atula egwu, naani kwere."**

37 O kweghi ka onye ọbula ọzọ soro ya ma ọ bughị Pita, na Jemis na Jon nwanne Jemis.

38 Mgbe ha biarutere n'ulo onyendu ulo ekpere ahụ, ọ nuru uzu hukwa otutu mmadụ ka ha nọ na-akwa akwa na-etikwa mkpu akwa.

39 Mgbe ọ batara, ọ siri ha, **"Gini mere unu ji na-akwa akwa na-etikwa mkpu akwa? Nwatakiri a anwughi anwu, ọ na-arahu ura!"**

40 Ma ha chiri ya ochi.

Mgbe ọ chụpụsiri ha niile n'ezi, ọ kpọọrọ nne na nna nwantakiri ahụ, na ndi ya na ha so, banye n'ime ulọ ebe nwantakiri ahụ dina.

⁴¹ O jidere ya n'aka si ya, *“Talita koum!”* (nke putara, *“Nwa agboghọ nta, asi m gi bilie!”*).

⁴² Otu mgbe ahụ nwaagboghọ nta ahụ biliri ọtọ bido ijeghari (ọ gbara afo iri na abuo). Nke a juru ha niile anya nke ukwu.

⁴³ Ma ọ dosiri ha aka na nti ike, ka ha ghara igwa onye obula ihe mere. O siri ha, “Nyenu ya nri ka o rie.”

6

Onye amuma na-enweghi ugwu

¹ O sitere n'ebe ahụ puo laghachi n'obodo nke a muru ya. Ndi na-eso uzo ya sooro ya gaa.

² N'ubochi izuike, ọ banyere n'ulo ekpere bido izi ihe. Ozizi ya juru otutu ndi gere ya nti anya.

Ha kwuru si, “Ebee ka nwoke si muta ihe ndi a niile? Gnikwa bu amamihe nke a e nyere ya? Lekwa oru ebube nke a o ruru?”

³ Onye a o bughị onye kapinta* ahụ? O bughị nwa Meri, burukwa nwanne Jemis, Josef,† Judas na Saimon? Umunne ya ndi inyom ha esoghi anyi noro n'ebe a?” Iwe were ha n'ebe o no.

⁴ Ma Jisos zara ha si, *“Onye amuma adighi enwe nsopuru obula n'obodo a muru ya, na n'etiti ndi ikwu ya na n'ezinaulo o siri puta.”*

---

* **6:3** Onye okpo ntu maobu onye nka   † **6:3** N'ime ufodu akwukwo nsọ i ga-ahụ Joses.

⁵ O rughị orụ ebube ọbụla n'ebe ahụ. Ihe o mere bụ naanị ibikwasi mmadụ ole na ole ahụ na-esighị ike aka n'isi gwoọ ha.

⁶ Enweghị okwukwe ha juru ya anya.

Nzipụ ndị ozi iri na abụọ

O jegharịkwara n'obodo nta niile gburugburu na-ezi ihe.

⁷ O kporo mmadụ iri na abụọ ahụ na-eso ya, nye ha ikike zipụ ha, abụọ abụọ. O nyere ha ikike ichụpụ mmụọ na-adighị ọcha.

⁸ Ndị a bụ iwu o nyere: “Unu ewerekwala ihe ọbụla maka njem a, karịkwa mkpanaka. Unu ewela achicha, maọbụ akpa, unu etinyela ego ọbụla n'ime belit unu.

⁹ Yirinụ akpukpọkwu unu, unu eyikwala karịa otu uwe.

¹⁰ Mgbe ọbụla unu banyere n'ulo ọbụla, nọgidenu n'ebe ahụ ruo mgbe unu hapuru obodo ahụ.

¹¹ Ma ọ bụrụ na obodo ọbụla anabataghị unu maọbụ egeghị unu ntị, kụchapụnụ aja di n'ukwu unu mgbe unu na-apụ, ka ọ bụrụ ihe ama megide ha.”

¹² Ha pụrụ kwusara ndị mmadụ ka ha chegharịa.

¹³ Ha chupuru otutu mmụọ ojoo, teekwa otutu ndị ahụ na-esighị ike mmanu, gwoo ha.

Onwu Jọn omee baptizim

¹⁴ Eze Herod nuru akuko banyere ya, n'ihi na aha Jisọs aghoola okwu a kpu n'onu. Ufodu n-asị, na ọ bụ “Jọn omee baptizim; na e meela ka

o site na ndị nwurụ anwụ bilie. Ọ bukwa nke a mere ka ike ọrụ ebube ji dị n'ime ya."

¹⁵ Ndi ọzọ na-asị, "Ọ bụ Ilaija."

Ma ndi ọzọkwa kwuru na ọ bụ onye amuma di ka otu n'ime ndi amuma mgbe ochie.

¹⁶ Ma mgbe Herod nuru nke a, ọ siri, "Jon onye ahụ m bipuru isi, emeela ka ọ site n'onwu bilie!"

¹⁷ N'ihia na Herod n'onwe ya nyereri iwu ka e jide Jon kee ya agbu tuba ya n'ulo mkporo. O mere nke a n'ihia Herodias burii nwunye Filip nwanne ya, onye o kporo dika nwunye ya.

¹⁸ N'ihia na Jon gwara Herod si, "Ọ bughị ihe ziri ezi n'iwu ka i kporo nwunye nwanne gi nwoke."

¹⁹ N'ihia ya Herodias bu iro n'obi megide Jon na-achokwa uzọ igbu ya, mana ọ pughi ime nke a,

²⁰ n'ihia na Herod na-atu egwu ma na-ehekwa Jon, ebe ọ maara na ọ bụ onye ezi omume na onye di nsọ. Mgbe ọ nuru okwu ya, o nweghi udo n'obi ma ige ya nti na-amasi ya.

²¹ N'ikpeazu, ohere biara mgbe Herod kporo oriri n'ubochi ncheta omumu ya nye ndi okwa ha di elu n'okpuru ochichi ya, ndiisi ndi ochiagha na ndi bu ndi ndu n'obodo Galili.

²² Mgbe ada Herodias biara tee egwu, obi toro Herod na ndi niile o kporo oriri utu.

Eze gwara nwaagboghọ ahụ si, "Riọ m ihe obula i chorọ aga m enyekwa gi ya."

²³ O kwere ya nkwa nuokwa iyi si, "Ihe obula i rioro m aga m enye gi, o buladi okara alaeze m."

24 O jekwuru nne ya juo ya si, “Gini ka m ga-ari?”

O zara ya si, “Isi Jon omee baptizim.”

25 Ngwangwa, o biakwutere eze rijo ya si, “Achoro m ka i nye m, ugbu a, n’ime efere, isi Jon omee baptizim.”

26 O wutere eze nke ukwuu, ma n’ihi iyi o nuru, na n’ihi ndi o kporo oriri, o choghi iju inye ya ihe o rioro ya.

27 Ngwangwa o zipuru onye agha na-eche nche nye ya iwu ka o gaa bute isi Jon. O gara, bipu isi Jon n’ulo mkporo,

28 tnye isi ahụ n’ime efere butere nwaagboghọ ahụ onye nara ya bunye nne ya.

29 Mgbe ndi na-eso uzo ya nuru nke a, ha biara buru ozu ya gaa lie.

Jisosh enye puku mmadu ise nri

30 Ndi ozi Jisosh gbara ya gburugburu koro ya ihe niile ha mere, na ihe niile ha kuziri.

31 N’oge ahụ, n’ihi na otutu ndi mmadu na-abia na-apukwa nke mere na ha enweghi ohere iri nri, o siri ha, **“Soronu m, unu niile, ka anyi ga ebe di juu, zuo ike nwa oge nta.”**

32 Ya mere ha puru baa n’ime ugbọ mmiri gaa n’ebe ha ga-anoduru naani onwe ha.

33 Ma otutu mmadu ndi huru ha mgbe ha na-apu matara ha, sitekwara n’obodo niile di ebe ahụ gburugburu gbara oso gbaruo ebe ahụ tupu ya na ndi na-eso uzo ya abiaruo.

34 Mgbe o sitere n’ugbo mmiri ridata, o huru oke igwe mmadu a ka ha zukoro. O nwere

omiiiko n'ebe ha no, n'ihii na ha di ka aturu na-enweghi onye na-azu ha. O malitekwaru izi ha otutu ihe.

³⁵ N'oge a, ochichiri ebidola igba, n'ihii ya, ndi na-eso uzọ ya biara gwa ya, "Ebe a bu ozara, chi ejiekwala.

³⁶ Zilaga ndi a, ka ha gaa n'obodo nta ndi di gburugburu ebe a, zutara onwe ha ihe ha ga-eri."

³⁷ Ma o zara si ha, **"Nyenu ha ihe ha ga-eri."**

Ha siri ya, "Anyi ga-eje izuta ogbe achicha nke nari denari[‡] abuo, iji nye ha ka ha rie?"

³⁸ Ma o juru ha si, **"Ogbe achicha ole ka unu nwere? Gaanu choputa."**

Mgbe ha choputasiri, ha siri, "Ogbe achicha ise na azu abuo."

³⁹ Mgbe ahụ o nyere ha iwu ka ha mee igwe mmadu ahụ ka ha nodu ala n'otu n'otu n'elu ahijia ndu.

⁴⁰ Ya mere, ha noduru ala, iri mmadu ise n'otu ebe, nari mmadu n'ebe ozọ.

⁴¹ O naara ogbe achicha ise na azu abuo ndi ahụ, welie anya ya elu, nye ekele. O nyawara achicha ahụ nye ya ndi na-eso uzọ ya ka ha kee ndi mmadu ahụ. Otu aka ahukwa o nyawakwara azu abuo ahụ nyekwa ha niile.

⁴² Ha niile riri rijuo afo.

⁴³ Ha tutukotara iberibe achicha na azu tutujuo nkata iri na abuo.

⁴⁴ Onuogugu ndi nwoke riri ogbe achicha ahụ di puku mmadu ise.

[‡] 6:37 Otu denari bu ihe a na-akwu di ka ugwo oru otu ubochi.

Jisọs agaa ije n'elu mmiri

⁴⁵ Ngwangwa, o mere ka ndị na-eso ụzọ ya banye n'ụgbọ mmiri buru ya ụzọ gafee n'ofe nke ozo nke osimiri Betsaida, ebe ya onwe ya nọdurụ izilaga igwe mmadu ahụ.

⁴⁶ Mgbe ndị a niile lachara, ọ rigooro n'elu ugwu ikpe ekpere.

⁴⁷ Mgbe uhuruchi bịaara, ụgbọ mmiri ahụ nọ n'etiti osimiri, ma naanị ya onwe ya nọ n'elu ala.

⁴⁸ Mgbe ọ huru na ha nọ na nsogbu n'ihhi na ikuku na-emegide ha, n'ihhe di ka elekere ato nke ututu, o bidoro iga ije n'elu mmiri ibiakwute ha, ma o mere di ka ọ choro igafe ha.

⁴⁹ Ma mgbe ha huru ya ka ọ na-aga ije n'elu osimiri, ha chere na ọ bu mmuo, tie mkpu akwa.

⁵⁰ N'ihhi na ha niile huru ya, oke ujo tukwara ha.

Na-atufughị oge, ọ gwara ha si, **“Nweenu obi ike! O bu m. Unu atula egwu.”**

⁵¹ Emesia, ọ rigokwuru ha n'ime ụgbọ mmiri ahụ, otu mgbe ahụ ikuku ahụ dara juu. Ihe ndi a jukwara ha anya nke ukwu.

⁵² Obi ha mechiri emechi n'ihhi na ha aghotaghị ihe banyere oru ebube ogbe achicha ndi ahụ.

Ogwugwo oria na Genesaret

⁵³ Mgbe ha gafere n'ofe nke ozo, ha rutere n'ala Genesaret ebe ha kedoro ụgbọ ha.

⁵⁴ Ma ngwangwa ha putara n'ụgbọ, ndi nọ n'ebe ahụ matara onye ọ bu.

⁵⁵ Ha gbaara oso gaa n'obodo nta niile di ebe ahụ gburugburu butere ya ndi oria n'ute ebe obula ha nuru na ọ nọ.

⁵⁶ Ebe ọbụla ọ bara, n'obodo ukwu maọbụ na obodo nta, maọbụ n'ubi, ndị mmadụ na-ebute ndị ọrịa nibe ha n'ahịa. Ha rịọrọ ya ka o kwere ka ha metụ ọ buladi ọnụnụ uwe ya aka; ndi niile meturụ ya aka nwetara ọgwugwo.

7

Ihe di ọcha na ihe na-adighi ọcha

¹ Mgbe ndi Farisii na ufodu ndi ozizi iwu sitere Jerusalem bia gbara ya gburugburu,

² ha huru na ufodu ndi na-eso uzọ ya ji aka na-adighi ọcha, ya bu aka a na-akwoghị akwo, na-eri nri.

³ Ndi Farisii na ndi Juu niile adighi eri nri ma o buru na ha akwoghị aka, n'ihia na ha na-ejigidesi aka ike n'ozizi na omenaala nke ndi okenye.

⁴ Mgbe ọbụla ha si n'ahia lota, ha adighi eri nri ma o bughị ma ha sachara onwe ha. Ha na-edebekwa otutu omenaala ndi ozọ di ka isacha iko, na ite mmiri na ketulu.*

⁵ Ya mere ndi Farisii na ndi ozizi iwu juru ya si, "Gini mere ndi na-eso uzọ gi adighi ebi n'usoro omenaala ndi okenye. Karia iji aka na-adighi ọcha rie nri ha?"

⁶ O siri ha, "Amuma ahụ Aizaya buru banyere unu ndi ihu abuo bu eziokwu; di ka e dere ya si, "Ndi a ji egbugbere onu ha na-asopuru m, ma obi ha di anya n'ebe m no.

⁷ Ofufe ha na-eke m bu ihe efu, ozizi ha bukwa ihe mmadu nyere n'iwu.'†

* **7:4** N'ime ufodu akwukwo mgbe ochie i ga-ahuta ma ihe ndina.

† **7:7** Aiz 29:13

8 Unu atụfuola iwu Chineke ma jidesiekwa aka ike n'omenaala nke mmadụ.”

9 Ma ọ gwakwara ha si, “Unu nwere ụzọ dị mma n'anya unu nke unu ji wezuga iwu Chineke ma were omenaala unu dochie n'ọnọdụ ya.

10 N'ihì na Mosis sịrị, ‘Sọpụrụ nne gị na nna gị,’ †na, ‘onye ọbụla kwujorọ nne maọbụ nna ya ka e gbuo ya.’ §

11 Ma unu na-asị, na ọ buru na mmadụ asị nne ya maọbụ nna ya, ‘Ihe ọbụla bu nke i gara erite n'aka m bu kọban,’ (nke putara onyinye dịrị Chineke).*

12 N'uzọ dị otu a, unu na-akwagide ndị mmadụ ka ha hapu inyere nne na nna ha aka.

13 N'uzọ dị otu a, unu na-eme okwu Chineke ka ọ buru ihe efu, site n'omenaala unu nke unu nyefere n'aka ndị ọzọ. Ọ dịkwa otutu ihe ndị ọzọ dị ka nke a unu na-eme.”

14 Ọzọkwa, ọ kporọ igwe mmadụ ahụ si ha, “Geenu m ntị onye ọbụla, ma ghotakwanu nke a.

15 Ọ dighi ihe ọbụla banyere n'ime mmadụ puru ịmeru mmadụ, kama ihe na-emeru mmadụ bu ihe ahụ na-esite n'ime ya na-aputa.”

16 Onye ọbụla nwere ntị inu ihe, ya nuru. †

17 Mgbe ọ hapuru igwe ndị mmadụ ahụ banye n'ime ulo, ndị na-eso ụzọ ya juru ya maka ilu a.

18 Ọ siri ha, “Unu ọ ka di ka ndi na-enweghi nghota? Ọ bu unu aghotaghi na ihe ọbụla banyere n'ime mmadụ apughi ịmeru ya.

---

‡ 7:10 Ọpụ 20:12; Dit 5:16 § 7:10 Ọpụ 21:17; Lev 20:9 * 7:11 Nke a adighi n'iwu Chineke nyere. † 7:16 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a di isi 4 n'amaokwu nke 23.

19 N'ihì na ihe dị otu a anaghị abanye n'obi ha, kama ọ na-abanye n'ime afọ ha, si n'ebe ahụ a nyupụ ya n'ụlọ nsị." (Site n'ikwu otu a, o mere ka ihe oriri niile dị ọcha.)

20 Ọ sịkwara, "Ọ bụ ihe sitere n'ime mmadu pụta na-emerụ ya.

21 N'ihì na ọ bụ n'ime obi mmadu ka echiche ọjọọ niile si apụta, ya na ikwa iko niile dị iche iche, izu ohi, igbu mmadu,

22 ikwa iko nke ndị nwere di na nwunye, ọchịchọ idotara onwe gị ihe ndị ọzọ nwere, ekworo, aghughọ niile, adighi ọcha niile, inwe anya ụfụ n'ebe ndị ọzọ nọ, nkwulu niile, nganga na enweghi uche ọbụla.

23 Ihe ọjọọ ndị a niile na-esite n'ime mmadu a pụta. Ha bụkwa ihe na-emerụ mmadu."

Okwukwe nwanyi Siria

24 Ọ hapuru ebe ahụ gaa n'akụkụ obodo Taja.‡ N'ebe ahụ ọ banyere n'ime otu ụlọ. Ma o nwekwaghị ike izo onwe ya, n'agbanyeghi na ọ chọghị ka a mata na ọ nọ ebe ahụ.

25 Ngwangwa, otu nwanyi nwere otu nwa nwanyi ntakiri nke mmuọ na-adighi ọcha bi n'ime ya nuru maka ya, ọ biara daa n'ukwu ya.

26 Nwanyi a bụ onye Griik a muru n'akụkụ Sairo-Fonisia. Ọ rioro ya ka ọ chupuru ya mmuọ ọjọọ ahụ bi n'ime nwa ya nwanyi.

27 Ọ siri ya, "Hapu ka umuntakiri buru uzo rie ihe, n'ihì na o zighi ezi na a ga-ewere nri umuntakiri tupuru nkita."

‡ 7:24 N'akwukwo ochie ufodu i ga-ahụ Taja na Sajdon.

28 Ma ọ zaghachiri ya sị, “Onyenwe m, ma ụmụ nkịta na-erikwa iberibe nri ụmuntakiri si na tebul tupu n’ala.”

29 Mgbe ahụ, ọ siri ya, “**Nwanyị, ị zara nke ọma, n’ihi ọsịsa ị, laa, mmụọ ọjọọ ahụ ahapụla nwa ị nwanyị ugbo a.**”

30 Ọ laghachiri n’ulo ya, hụ nwantakiri ahụ ka o dina n’elu ihe ndina, mmụọ ọjọọ ahụ apụkwala.

Ọgwugwo onye ntị chiri na onye ogbu

31 Emesịa, ọ hapuru akuku Taja gabiga Sajdon biaruo n’osimiri Galili ruo n’obodo ndi di na Dekapolis.

32 Ha duteere ya otu nwoke ntị chiri, nke nasukwa oke nsu. Ha rioro ya ka o bikwasị ya aka.

33 O duuru ya puo n’ebe igwe mmadu ahụ no, runye ya mkpisiaka n’ime ntị ya abuo. Mgbe ahụ ọ gbupukwara onu mmiri metukwa ya aka n’ire.

34 O leliri anya n’eluigwe suo ude si ya, “**Ef fata,**” nke putara “**Meghee!**”

35 Ngwangwa, ntị ya meghere, a topukwara ire ya, ọ malite ikwu okwu nke oma.

36 Jisọ nyere ha iwu ka ha ghara igwa onye obula, ma mgbe ọ na-eme nke a ha gara n’ihu na-akosa ya ebe niile.

37 Ọ turu ha n’anya nke ukwu, ha kwuo si, “O meela ihe niile nke oma. Ọ na-eme ka ọ buladi ndi ntị chiri nu ihe, ma mee ka ndi ogbi kwuo okwu.”

8

Jisọs enye puku mmadụ anọ nri

¹ N'oge ahụ, igwe mmadụ ọzọ zukorọ. Ebe ha na-enweghị ihe ha ga-eri, ọ kpọrọ ndị na-eso ụzọ ya sị ha,

² “Enwere m ọmịiko n’ebe igwe mmadụ ndị a nọ. Nke a na-eme ya ụbọchị atọ anyị na ha nọ. Ugbu a, ha enweghị ihe ha ga-eri.

³ Ọ bụrụ na m ezilaga ha n’ulọ ha, ụfọdụ n’ime ha ga-ada n’ụzọ n’ihi agụụ. N’ihi na ụfọdụ ha si n’ebe dị anya bịa.”

⁴ Ndị na-eso ụzọ ya zara ya, “Ebee ka mmadụ ga-achọta achicha ga-ezuru ndị a n’ime ọzara a?”

⁵ Jisọs juru ha sị, “Ogbe achicha ole ka unu nwere?”

Ha zara sị, “Asaa.”

⁶ Ọ gwara igwe mmadụ ahụ ka ha nọdu ala. O weere ogbe achicha asaa ahụ kpee ekpere. Ọ nyawasiri ha, nye ha ndị na-eso ụzọ ya ka ha kee igwe mmadụ ahụ niile. Ha kekwarara ya nye igwe mmadụ ahụ.

⁷ Ha nwekwara azụ ole na ole. O weere ya kpee ekpere, ọ gwara ha ka ha kesaakwa ya.

⁸ Ha riri, rijuo afo. Ha tụtukọtara iberibe achicha dafuru n’ebe ndị a nọ rie nri. Ha tụtujuru nkata asaa.

⁹ Ndị riri nri a ruru ihe dika puku mmadụ anọ. Mgbe ahụ o zilagara ha.

¹⁰ Ngwangwa, ya na ndị na-eso ụzọ ya banyere n’ugbo mmiri gaa n’akụkụ obodo Dalmanuta.

11 Ndị Farisii bịa kwutere ya malite nrụrịta ụka, na-achọ ihe ịrịbama si n'eluigwe, iji nwalee ya.

12 Ọ sụrụ ude nke ukwu n'ime onwe ya si, “Gịnị mere ọgbọ a ji achọ ihe ịrịbama? N’ezie, n’ezie, agwa m unu, o nweghị ihe ịrịbama a ga-egosi ọgbọ a.”

13 Ọ hapụrụ ha n’ebe ahụ banyekwa n’ugbo mmiri ọzọ, ịgafe n’ofe ọzọ nke osimiri ahụ.

The na-eko achicha nke ndị Farisii na Herod

14 Ndị na-eso ụzọ ya chefuru iwere achicha. Ọ bụ naanị otu ogbe achicha fọdụrụ ha n’ime ụgbọ.

15 Ọ dọrọ ha aka na ntị si, “Kpacharanụ anya. Lepụnụ anya maka ihe na-eko achicha ndị Farisii na nke Herod.”

16 Ha kparịtara ụka n’etiti onwe ha na-asị, “Ọ bụ n’ihi na anyị enweghị achicha.”

17 Mgbe Jisọs ghọtara isi mkparịta ụka ha, ọ juru ha si, “Gịnị mere unu ji na-ekwu okwu maka enweghị achicha? Ọ putara na unu adighị ahụ ma ọbụ aghota? Obi unu o siri ike?”

18 Unu nwere anya nke na-adighị ahụ ụzọ? Unu nwere ntị ma unu adighị anụ ihe? Ọ ga-abụ na unu adighị echeta?”

19 Mgbe m ji ogbe achicha ise zụọ puku mmadụ ise, iberibe achicha juru nkata ole ka unu tụtụkọtara?”

Ha zara si ya, “Nkata iri na abụọ.”

20 “Mgbe m ji ogbe achicha asaa zụọ puku mmadụ anọ, iberibe achicha juru nkata ole ka unu tụtụkọtara?”

Ha zara si ya, “Nkata asaa.”

²¹ O siri ha, “Unu ka no na-enweghi nghota?”

Jisos agwofo onye isi na Betsaida

²² Mgbe ha ruru Betsaida, ufodu mmadu kpotaara ya otu onye isi rifo ya ka o metu ya aka,

²³ O duuru onye isi ahụ n’aka pụọ n’azu obodo. Mgbe ahụ, o gbusara onu mmiri n’anya ya metukwa ya aka n’anya. O juru ya si, “I na-ahụ ihe obula?”

²⁴ Nwoke ahụ leliri anya elu ma si, “Ana m ahụ ndi mmadu ma ha di ka osisi na-agaghari agaghari.”

²⁵ Nke ugboro abuo Jisos metukwara ya aka n’anya, mgbe ahụ anya ya meghere. O bidoro ihu ihe niile nke oma.

²⁶ O zilagara ya ulo ya si ya, “Abanyekwala n’ime obodo.”

Ogbugba ama Pita banyere Kraist

²⁷ Mgbe ahụ Jisos na ndi na-eso uzo ya gara n’obodo nta ndi ozo di gburugburu Sizaria Filipai. Mgbe ha na-aga n’uzo, o juru ndi na-eso uzo ya si, “Onye ka ndi mmadu na-asị na m bu?”

²⁸ Ha zara ya si, “Ufodu na-asị na i bu Jon omee baptizim, ndi ozokwa si na i bu Ilaija maobu otu n’ime ndi amuma.”

²⁹ Ma o juru ha si, “Ma unu onwe unu, o bu onye ka unu na-asị na m bu?”

Pita zara si, “I bu Kraist* ahụ.”

³⁰ O doro ha aka na nti si ha agwakwala onye obula ihe banyere ya.

* 8:29 Maobu, Onye nzoputa.

Jisọs ekwuo okwu ọnwụ ya

³¹ Emesịa, o bidoro izi ha ihe na Nwa nke Mmadụ aghaghị ihụ ọtụtụ ahụhụ dị iche iche, ndị okenye, na ndịisi nchụaja na ndị ozizi iwu ga-ajụ ya, na aghaghị igbu ya, ma ọ ga-ebili n'ọnwụ mgbe ụbọchị nke atọ gasiri.

³² Ọ gwaghere ha ihe ndị a ọnụ. Ma Pita kpọrọ ya pụọ n'otu akụkụ, bido ịbara ya mba.

³³ Ma ọ tughariri lee ndị na-eso ụzọ ya anya, baara Pita mba si ya, **“Si n’ebe m nọ pụọ ekwensu! Ihe ị na-eche echiche ya abughị uche Chineke, ha bụ echiche mmadụ.”**

Ihe ọ ga-efu iso Jisọs

³⁴ Mgbe ahụ, ọ kpọrọ ndị na-eso ụzọ ya na igwe mmadụ ahụ. Ọ gwara ha si, **“Ọ buru na onye ọbụla achọọ iso m, ya guọ ndụ ya dị ka ihe furu efu. Mgbe ahụ, ya buru obe ya soro m n’azụ.**

³⁵ N’ihi na onye na-azọ ndụ ya ka ọ ga-efunari, ma onye ọbụla guru ndụ ya dị ka ihe furu efu n’ihi m, na n’ihi ozioma m, ga-azọputa ya.

³⁶ Uru gini ka ọ ga-abara mmadụ, iritecha ụwa niile n’uru ma tufuo ndụ ha?

³⁷ Ọ dị ihe ọzọ dị n’ụwa mmadụ nwere ike iji gbanwere ndụ ya?

³⁸ Ọ buru na ihere na-eme onye ọbụla n’ihi m na n’ihi okwu m n’ụwa ojọ a, na n’ụwa mmehie a, ihere onye ahụ ga-emekwa Nwa nke Mmadụ, mgbe ọ ga-abaghachi n’ebube nke Nna ya, ya na ndị mmụọ ozi dị nsọ.”

9

¹ Ma ọ gwara ha si, “N’ezie asi m unu, ụfọdu n’ime ndi guzo n’ebe a, agaghị edetu ọnwụ ire tupu ha ahụ alaeze Chineke mgbe ọ ga-abia n’ike.”

Nnwogha Jisọs

² Mgbe ụbọchị isii gasiri, Jisọs kpọọrọ Pita na Jemis na Jọn, duru ha rigoro n’elu ugwu di elu. N’ebe ahụ ka ha nọdurụ naanị ha. N’ebe ahụ, a gbanwere odidi ya n’ihu ha.

³ Uwe ya na-enwu ọcha kariya ụdi ọcha ọbụla anya hurula. O dikwa ọcha kariya nke onye ọbụla n’uwa nwere ike ime ka ihe di ọcha.

⁴ Ha huru Ilaija na Mosis ka ha putara soro Jisọs na-ekwu okwu.

⁵ Pita gwara Jisọs si, “Onye ozizi, ọ di mma ka anyi nodu n’ebe a. Ka anyi wuo ulo ikwu atọ. Otu ga-abu nke gi, otu a buru nke Mosis, nke ozokwa a buru nke Ilaija.”

⁶ (O makwaghị ihe ọ ga-ekwu n’ihi na oke egwu turu ha.)

⁷ Mgbe ahụ, igwe ojii putara kpuchie ha. Olu sitere n’igwe ojii ahụ daa si, “Onye a bu Okpara m, onye m huru n’anya. Geenu ya nti.”

⁸ Na mberede, mgbe ha lere anya gburugburu, ọ dikwaghị onye ozo ha huru, kariya naanị Jisọs.

Ajuju banyere Ilaija

⁹ Mgbe ha si n’elu ugwu ahụ na-aridata, Jisọs nyere ha iwu ka ha ghara igwa onye ọbụla ihe ha huru, tutu ruo mgbe Nwa nke Mmadu ga-esi n’onwu bilie.

10 Ha zobere ihe a n'etiti onwe ha, na-ekwuritara okwu na-atule ihe isi n'onwu bilie putara.

11 Ma ha juru ya si, "Gini mere ndi ozizi iwu jiri si na Ilaija aghaghi ibu uzọ bia?"

12 O gwara ha si, "O bu ezie, Ilaija ga-ebu uzọ bia, na-emekwa ka ihe di ka o di na mbu. Ma gini mere e jiri dee na Nwa nke Mmadu ga-ahu otutu ahuhu, burukwa onye a juru aju?"

13 Ka m gwa unu, Ilaija abialari. Ma ha mesokwara ya mmeso otu ha chorọ di ka e dere banyere ya."

Jisọ agwoọ nwa mmuo ojoo bi n'ime ya

14 Mgbe ha biarutere n'ebe ndi na-eso uzọ ya no, ha huru oke igwe mmadu ka ha gbara ha gburugburu, hukwa ufodu ndi ozizi iwu ka ha na ha na-arurita uka.

15 Ngwangwa, mmadu ahụ niile huru ya, udidi ya juru ha anya. Ha gbaara oso gaa kelee ya.

16 O juru ha si, "Unu na ha o na-arurita uka banyere gini?"

17 Otu onye n'ime igwe mmadu ahụ zara ya si, "Onye ozizi akpotaara m gi nwa m nwoke, nke mmuo ojoo bi n'ime ya, nke mekwara ka o daa ogbi.

18 Mgbe obula mmuo ojoo ahụ malitere isogbu ya, o na-atuda ya n'ala. Mgbe ahụ, o na-agbo ufufu n'onu ya, na-ata ikikere eze, anu ahụ ya na-esikwa ike. Arioro m ndi na-eso uzọ gi ka ha chupu mmuo ojoo a, ma ha enweghi ike."

19 O zaghachiri ha si, "Unu ogbo na-enweghi okwukwe. Ruo ole mgbe ka mu na unu ga-anọ?"

Ruo ole mgbe ka m ga-anagide unu? Kpọtaranu m ya!”

²⁰ Ya mere, ha kpọtara ya nwata ahụ. Mgbe mmụọ ojọọ ahụ hụrụ ya, ngwangwa, o nugharịrị nwata ahụ nke ukwuu, ọ daa n’ala na-atụrụ onwe ya n’ala, na-agbọkwa ụfufu n’ọnu ya.

²¹ Jisọs juru nna nwata ahụ si, **“Olee mgbe ihe a bidoro?”**

Ọ zara si, “Site na mgbe ọ bu nwata nta.

²² Ọ na-eme ya ka ọ daba n’ọkụ, maọbụ na mmiri, ka ọ laa ya n’iyi. Ọ buru na ọ di ihe i nwere ike ime, biko meere anyi ebere, nyere anyi aka.”

²³ Jisọs sirị ya, **“‘Ọ buru na i nwere ike’? Ihe niile puru ime n’ebe onye kwere ekwe no.”**

²⁴ Ngwangwa, nna nwata ahụ tiri mkpu si, “Ekweere m, biko nyere ekweghi ekwe m aka!”

²⁵ Mgbe Jisọs huru na igwe mmadu na-agba oso na-abia n’ebe ahụ, ọ baara mmụọ ahụ na-adighi ocha mba si, **“Gi mmụọ ojọọ nti ike na ida ogbi, ana m enye gi iwu, site n’ime nwata a puta! Abanyekwala n’ime ya ozọ!”**

²⁶ O tiri mkpu n’oke olu, nugharia nwata ahụ nke ukwuu ma site n’ime ya puta. Nwata ahụ togboro n’ala di ka onye nwuru anwu nke mere na ndi niile no n’ebe ahụ sirị, “Ọ nwuola!”

²⁷ Ma Jisọs jidere ya n’aka selite ya elu, mee ka o guzo n’ukwu ya. O guzokwara.

²⁸ Ma mgbe ọ banyere n’ime ulo ndi na-eso uzọ ya juru ya na nzuzo si, “Gini mere o jiri siere anyi ike ichupu ya?”

29 Ọ siri ha, “Ọ bu naani site n’ike ekpere ka a puru ichupu udi a.”*

Jisọs ekwuokwa okwu ozo banyere onwu ya

30 Ha siri n’ebe ahụ puo gafee Galili. Ọ choghi ka onye obula mata maka ya,

31 n’ihi na ọ na-ezi ndi na-eso uzo ya ihe. Ọ siri ha, “A ga-arara Nwa nke Mmadu nye n’aka umu mmadu, ha ga-egbukwa ya ma ọ ga-ebili n’onwu mgbe mkpuru ubochi ato gasiri.”

32 Ma ha aghotaghi ihe ọ na-agwa ha. Egwu tukwara ha i ju banyere ya.

Onye kachasi ukwu

33 Emesia, ha biaruru Kapanom. Mgbe ọ banyere n’ulo, ọ juru ha si, “Gini ka unu narurita uka banyere ya n’okporozo?”

34 Ma ha gbara nkiti, n’ihi na ha ruritara uka n’okporozo banyere onye di ukwu karia ibe ya.

35 Ọ noduru ala kpoo mmadu iri na abuo ahụ, si ha, “Ọ buru na onye obula choro ibu onye mbu, ọ ghaghi ibu onye ikpeazu, burukwa onye na-ejere mmadu niile ozi.”

36 Mgbe ahụ o kuuru otu nwantakiri mee ka o guzoro n’etiti ha. O kuuru nwata ahụ n’aka ya si ha,

37 “Onye obula nabatara otu n’ime umuntakiri ndi a n’aha m, na-anabata m. Ma onye obula nabatara m, ọ bughị m ka ọ nabatara, kama ọ na-anabata onye zitere m.”

Onye na-emegideghị anyi dinyeere anyi

* 9:29 Akwukwo ochie ndi ozo na-edenye, na-ibu onu.

³⁸ Jọn siri ya, “Onye ozizi, anyi huru otu onye na-achupu mmuo ojojo n’aha gi, ma anyi gbaliri igbochi ya n’ihi na o bughi otu onye n’ime anyi.”

³⁹ Ma Jisos gwara ha si, “Unu egbochila ya, n’ihi na onye obula ji aha m na-arụ orụ ebube agaghi ekwu okwu ojojo megide m.

⁴⁰ N’ihi na onye obula na-adighi emegide anyi dinyeere anyi.

⁴¹ N’eziokwu asi m unu, onye obula ga-ekunye unu otu iko mmiri n’aha m, n’ihi na unu bu ndi nke Kraist, ga-anatakwa ugwo oru ya.

Iduba na mmehie

⁴² “O burukwa na onye obula emee ka otu n’ime ndi a di nta kweere na m jehie, o ga-akara onye ahụ mma ma o buru na e kenyere nkume igwe nri buru ibu n’olu ya, tunye ya n’ime oke osimiri.

⁴³ O buru na aka gi na-eme ka i jehie, gbupu ya. O ga-akara gi mma inwe orusi baa na ndu kari inwe aka abuo banye n’oku ala mmuo, ebe oku ya na-adighi anyu anyu;

⁴⁴ ebe

“ ikpuru ya na-adighi anwu anwu,
oku ya adighi anyukwa anyu.”†

⁴⁵ O buru na ukwu gi na-eme ka i jehie, gbupu ya, tufukwaa ya, n’ihi na o ga-akara gi mma iba na ndu na ngwuro kari inwe ukwu abuo a tunye gi n’oku ala mmuo;

⁴⁶ ebe

“ ikpuru ya na-adighi anwu anwu,

---

† 9:44 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a di n’amaokwu nke 48.

ọkụ ya adighi anyukwa anyu.[‡]

47 Ọ buru na anya gi na-eme ka i jehie, ghuru ya. Ọ ga-akara gi mma na i nwere otu anya baa n'alaeze Chineke, karịa inwe anya abuo a tunye gi n'okụ ala mmuo,

48 ebe

“ ikpuru ya na-adighi anwu anwu,

ọkụ ya adighi anyukwa anyu.[§]

49 A ga-eji oku nuchaa onye obula di ka nnu.

50 “Nnu di mma, ma o buru na o dighi atokwa utọ, olee ka i ga-esi mee ka o toọ utọ ozo? Ya mere, nweenu nnu n'ime onwe unu. Unu na ibe unu biri n'udo.”

10

Ozizi banyere igba alukwaghi m

1 Ọ hapuru ebe ahụ gaa n'obodo ndi di na mpaghara Judia ma gafeekwa n'ofe Jordan. Igwe mmadu biakwutekwara ya, ozo, di ka o si emekwa, o ziri ha ihe.

2 Ufodu ndi Farisii biara, ma n'ih i nwalee ya, ha juru ya si, “O ziri ezi n'iwu ka nwoke gbaa nwunye ya alukwaghi m?”

3 Ma o zara ha si, “**Gi ni ka Mosis nyere unu n'iwu?**”

4 Ha siri, “Mosis kwenyere ka nwoke dee asambedo alukwaghi m, nye nwunye ya ma zilaga ya.”

5 Jisos siri ha, “**O bu n'ih na obi unu siri ike nke ukwu ka o ji deere unu iwu a.**”

‡ 9:46 Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a di n'amaokwu nke 48. § 9:48 Aiz 66:24

⁶ Ma na mmalite nke okike ụwa, Chineke 'kere ha nwoke na nwanyi.'*

⁷ 'N'ihhi nke a ka nwoke ga-eji hapu nne ya na nna ya e jikota ya na nwunye ya.

⁸ Ha abuo ga-abu otu anu ahụ.†Ya mere, ha abukwaghi mmadu abuo ozo, kama otu anu ahụ.

⁹ Ya mere, ihe Chineke jikotara, ka mmadu obula atosala ya."

¹⁰ Mgbe ha banyere n'ulo, ndi na-eso uzo ya juru ya ozo ihe banyere okwu a.

¹¹ O siri ha, "Onye obula gbara nwunye ya alukwaghi m ma luru nwanyi ozo na-eme mmehie ikwa iko megide ya.

¹² Ma o buru na nwanyi obula agbaa di ya alukwaghi m ma luru nwoke ozo, o na-emekwa mmehie ikwa iko."

Jisos na umuntakiri

¹³ Ndi mmadu na-ekutere ya umuntakiri ka o metu ha aka, ma ndi na-eso uzo ya baara ha mba.

¹⁴ Ma mgbe Jisos huru nke a, iwe were ya nke ukwu, o siri ha, "Hapunu umuntakiri ka ha biakwute m. Unu egbochikwala ha. N'ihhi na alaeze Chineke bu nke ndi di otu a.

¹⁵ N'ezikwu asi m unu, onye obula nke na-agaghi anabata alaeze Chineke di ka nwantakiri agaghi aba n'ime ya."

¹⁶ Mgbe ahụ, o kuuru ha n'aka ya, bikwasị ha aka ya abuo ma gozie ha.

Onye Ogaranya na Alaeze Chineke

---

* 10:6 Jen 1:27 † 10:8 Jen 2:24

17 Mgbe ọ na-ebili njem, otu nwoke gbaara ọsọ bịa gbuo ikpere n'ihu ya. Ọ juru ya si, "Ezi onye ozizi ọma, gini ka m ga-eme ka m keta ndu ebighi ebi?"

18 Jisọs siri ya, "Gini mere i ji akpo m ezi mmadu? O dighi onye obula bu ezi mmadu ma o bughị naani Chineke.

19 I maara ihe niile enyere n'iwu: 'Egbula mmadu, a kwala iko, e zula ohi, a gbala ama ugha, a ghogbula mmadu ibe gi, sopuru nne na nna gi.'‡"

20 O siri ya, "E, onye ozizi, Edebezuchaala m ha niile siteri na mgbe m bu nwata."

21 Jisọs lere ya anya, hu ya n'anya. Mgbe ahụ, o gwara ya si, "O foduru naani otu ihe i ga-eme. Laa, ugbu a, ree ihe niile i nwere, nyekwa ndi ogbenye ego i retara. I mesia nke a, i ga-enwe aku n'eluigwe. Mgbe ahụ biaghachi soro m."

22 Mgbe o nuru okwu a, ihu ya gbaruru. O sitere n'ebe ahụ puo na mwute, n'ihu na o bu ogaranya nke nwere otutu akunuba.

23 Jisọs leghariri anya gwa ndi na-eso uzo ya si, "Lee ka o si buru ihe rara ahụ na onye ogaranya ga-abanye n'alaeze Chineke."

24 Okwu ya turu ndi na-eso uzo ya n'anya, ma Jisọs gwakwara ha ozo si, "Umuntakiri, o bu nnoo ihe rara ahụ ibanye n'alaeze Chineke.

25 O diri inyinya kamel mfe isite n'anya agiga gafee, kariya onye ogaranya ibanye n'alaeze Chineke."

26 Okwu a jubigara ha anya oke. Ha juritara ibe ha si, "Onye kwanu ka a ga-azoputa?"

‡ 10:19 Opu 20:12-16; Dit 5:16-20

27 Ma Jisọs lere ha anya si ha, “N’ebe mmadu no, o bu ihe rara ahụ. Ma n’ebe Chineke no, ihe niile di mfe. O dighi ihe rara Chineke ahụ ime.”

28 Pita malitere igwa ya si, “Anyi ahapula ihe niile soro gi!”

29 Jisọs siri, “N’ezie, n’ezie, agwa m unu, o dighi onye obula hapuru ulo ya, maobu umunne ya ndi nwoke, maobu umunne ya ndi nwanyi, maobu nne ya, maobu nna ya, maobu umuntakiri ya, maobu ala ubi ya n’ihi m, na n’ihi ozioma a,

30 nke na-agaghi anataghachikwa n’uwa a, ulo, umunne ndi nwoke, umunne ndi nwanyi, nne, umuaka na ala ubi, tinyere mkpagbu, ihe ruru okpukpu nari kari ihe niile nke o hapuru. O ga-anatakwa ndu ebighi ebi n’uwa ozo.

31 Ma otutu ndi bu uzọ ga-abu ndi ikpezu, ma otutu ndi ikpezu ga-abukwa ndi bu uzọ.”

Okwu ozo Jisọs kwuru banyere onwu ya

32 Ha no n’uzo na-aga Jerusalem, ma Jisọs no n’ihu ha, nke a juru ndi na-eso uzọ ya n’anya. Otu a kwa, ndi mmadu niile na-abia ha n’azu tukwara egwu. Ozokwa, o kporuru mmadu iri na abuo ahụ n’akuku, malite igwa ha ihe gaje idakwasị ya.

33 O siri, “Leenu, anyi na-aga Jerusalem, ebe a ga-arara Nwa nke Mmadu nyefee n’aka ndiisi nchujaja na ndi ozizi iwu. Ha ga-ama ya ikpe onwu, nyefekwa ya n’aka ndi mba ozo.

34 Ha ga-akwa ya emo, gbusakwa ya onu mmiri asu, pia ya ihe ma gbukwaa ya. Ma mgbe ubochi ato gasiri, o ga-esite n’onwu bilie.”

Aririọ Jemis na Jọn

³⁵ Jemis na Jọn ụmụ Zebedi biakwutere ya. Ha siri ya, “Onye ozizi, anyị choro ka i meere anyị ihe obula anyi rioro.”

³⁶ O siri ha, “**Gini ka unu choro ka m meere unu?**”

³⁷ Ha siri ya, “Kwere ka otu onye n’ime anyi noro n’aka nri gi, onye nke ozọ n’aka ekpe gi n’ime ebube gi.”

³⁸ Ma Jisos siri ha, “**Unu amataghi ihe unu nariọ. Unu puru inu iko ahụ mu onwe m ga-anu maobu buru ndi a ga-eme udi baptizim a ga-eme m?**”

³⁹ Ha zaghachiri ya, “Anyi puru.”

Jisos siri ha, “**Unu ga-anu iko m ga-anu, a ga-emekwa unu baptizim nke a ga-eme m.**

⁴⁰ **Ma inodu n’aka nri m maobu n’aka ekpe m abughi ihe diri m inye, kama onodu ndi a diri ndi a kwadooro ha.**”

⁴¹ Mgbe mmadu iri ndi ozọ nuru nke a, iwe juputara ha obi n’ihi Jemis na Jọn.

⁴² **Ma Jisos kpokotara ha niile si ha, “Di ka unu onwe unu maara, ndi eze nke ndi mba ozọ, na ndi a maara aha ha, na-eji aka ike na-achị ndi no n’okpuru ha.**

⁴³ **Ma n’etiti unu o gaghi adi otu a. Kama onye obula choro idi ukwu n’etiti unu ga-abu onye na-ejere unu ozi.**

⁴⁴ **Onye obula nke choro ibu onye mbu n’etiti unu, ga-abu ohu mmadu niile.**

⁴⁵ **N’ihi na Nwa nke Mmadu abiaghi ka e jeere ya ozi. Kama ka o jee ozi ma nyekwa ndu ya ka o buru ihe mgbaputa nke otutu mmadu.”**

Ọgwugwo Batimiọs onyeisi

⁴⁶ Mgbe ha ruru Jeriko, di ka Jisọs na ndi na-eso ụzọ ya na ọtụtụ igwe mmadụ sitere n'obodo Jeriko na-apụ, otu nwoke kpuru isi aha ya bụ Batimiọs (aha ya pụtara “nwa nwoke Timiọs”), onye arịriọ nọdurụ ala n'akụkụ ụzọ.

⁴⁷ Mgbe ọ nuru na ọ bụ Jisọs onye Nazaret na-agafe, o bidoro iti mkpu na-asị, “Jisọs, nwa Devid, meere m ebere!”

⁴⁸ Ọtụtụ mmadụ bara ya mba ka o mechie ọnu. Ma ọ nọgidesịrị ike na-eti mkpu na-asị, “Nwa Devid, meere m ebere!”

⁴⁹ Jisọs kwusịrị kwuo sị, “**Kpọọnu ya.**”

Ya mere ha kpọrọ onye isi ahụ, sị ya, “Mesaa ihu gi bilie n'ụkwụ gi, ọ na-akpọ gi.”

⁵⁰ Ọ tufuru uwe mwuda ya, wulie n'ụkwụ ya, bjakwute Jisọs.

⁵¹ Jisọs sịrị ya, “**Gini ka i chọrọ ka m meere gi?**”

Onye isi ahụ sịrị ya, “Onye ozizi m, achọrọ m ka m hụ ụzọ.”

⁵² Jisọs sịrị ya, “**Laa, okwukwe gi azọpụtala gi.**” N'otu oge ahụ, o bidoro ihu ụzọ, sorokwa ya gawa n'ụzọ ahụ.

11

Jisọs abaa Jerusalem

¹ Mgbe ha na-abiaru Jerusalem nso, ha rutere Betfeji na Betani n'Ugwu Oliv. Jisọs zipuru mmadụ abụọ n'ime ndi na-eso ụzọ ya.

² Ọ gwara ha sị, “**Gaanu n'ime obodo nta di n'ihu unu. Mgbe unu na-abanye n'ime ya, unu**

ga-ahụ nwa ịnyịnya e kedoro n'ebe ahụ nke onye ọbụla na-arịkwasi beghi n'elu ya. Tọpunu ya n'agbụ, kputaranu m ya.

³ Ọ buru na onye ọbụla asi unu, 'Gini mere unu ji na-atopu ya n'agbụ?' sину onye ahụ, 'Ọ di Onyenwe anyi mkpa, ọ ga-akpughachitekwa ya ngwangwa.'"

⁴ Ha ruru ma hu otu nwa ịnyịnya e kedoro n'akuku ụzọ, n'ihu otu ụlọ nke di n'ama. Di ka ha na-atopu ya,

⁵ ụfodu mmadu guzo n'ebe ahụ siri ha, "Gini ka unu na-eme, unu na-atopu nwa ịnyịnya a?"

⁶ Ha gwara ha ihe Jisọs kwuru, ha hapukwara ha ka ha toro ịnyịnya ibu ahụ.

⁷ Ha kputaara Jisọs nwa ịnyịnya ahụ, ma wukwasikwa uwe ha n'elu ya, ọ nokwasiri n'elu ya.

⁸ Otutu mmadu tusara uwe ha n'okporo ụzọ, ma ndi ozo tusara alaka osisi ha gbutere n'ohia.

⁹ Ndi na-aga n'ihu na ndi na-esokwa n'azu, tiri mkpu na-asi,
"Hozanna!"*

"Onye a goziri agozi ka onye ahụ bu nke na-abia n'aha Onyenwe anyi!"†

¹⁰ "Ngozidi di alaeze ahụ na-abia nke nna anyi Devid!"

"Hozanna n'ebe kachasi ihe niile elu!"

---

* **11:9** Okwu a Hozanna, putara Zoputa n'asusu Hibru, nke mechara ghoọ mkpu otuto. † **11:9** Abụ 118:25,26

11 Mgbe ọ batara na Jerusalem, ọ gara n'ime n'ụlọnsọ ukwu ahụ. Mgbe o legharịchara anya n'ihe niile dị n'ebe ahụ, ma ebe ọ bụ na chi ejiela, ya na ndị na-eso ụzọ ya pụrụ gaa Betani.

Osisi fiig a buru ọnu

12 N'echi ya, mgbe ha si Betani na-apụta, agụụ gurụ ya.

13 Site n'ebe dị anya, ọ hụrụ otu osisi fiig nke nwere akwụkwọ ndụ. Mgbe ọ bjaruru osisi ahụ nso, ọ gagharịrị n'ukwu ya niile ma ọ ga-achọta mkpụrụ n'elu ya, ma ọ hughị mkpụrụ ọbụla, naanị akwụkwọ ndụ, n'ihị na oge a abughị oge osisi a ji amị mkpụrụ.

14 Mgbe ahụ, ọ gwara osisi ahụ si, **“Ka mmadụ ọbụla ghara iri mkpụrụ sitere na gị ruo ebighị ebi.”** Ndị na-eso ụzọ ya nūrụ mgbe o kwuru okwu a.

Jisọs achupụ ndị ahia

15 Mgbe ha ruru Jerusalem, ọ banyere n'ime ụlọnsọ ukwu, bido ichupụ ndị na-azụ ahia na ndị na-ere ahia n'ebe ahụ. O kpugharịrị tebul ndị na-agbanwe ego, kwatuokwa oche niile n'ọdụ ahia ndị na-ere nduru.

16 O gbochikwara onye ọbụla iwebata ng-wongwo ahia orire n'ime ụlọnsọ ukwu ahụ.

17 Ma dị ka ọ na-ezi ha ihe, ọ sịrị, **“Ọ bụ na-edeghị ya si, Ụlọ m ka a ga-akpọ ụlọ ekpere nye mba niile‡? Ma unu emeela ya ọgba ndị na-apunara mmadụ ihe n'ike.§”**

18 Mgbe ndịisi nchụaja na ndị ozizi iwu nūrụ nke a, ha malitere na-achọ ụzọ igbu ya ma ha

‡ 11:17 Ajz 56:7 § 11:17 Jer 7:11

turu egwu ya n'ih i na ozizi ya juru igwe mmadu niile ahụ anya.

¹⁹ Mgbe uhuruchi biara, Jisọs na ndị na-esozụ ọzọ ya siri n'obodo ahụ pụọ.

Osisi fiig ahụ a kponwụọ

²⁰ N'isi ụtụtụ echi ya, mgbe ha na-agafe, ha huru na osisi fiig a esitela na mgborogwu ya kponwụọ.

²¹ Pita chetara ihe merenu ma si ya, "Onye ozizi, lee! Osisi fiig ahụ i buru onu akponwụola!"

²² Jisọs zara ha si, "Nweenu okwukwe n'ime Chineke.

²³ N'ezie agwa m unu, o buru na onye obula asi ugwu a, 'Si n'ebe a wezuga onwe gi, gaa dabanye n'oke osimiri,' nke na-enweghi obi abuo n'ime ya, kama o kweere na ihe o kwuru ga-emezu, ihe ahụ o kwuru ga-emezukwa.

²⁴ Ya mere, ka m gwa unu, ihe obula unu rioro n'ekpere, kwerenu na unu anatala ya, o gabukwa nke unu.

²⁵ Ma mgbe obula unu guzoro na-ekpe ekpere, gbagharanu, ma o buru na unu nwere ihe obula megide onye obula, ka Nna unu nke bi n'eluigwe gbagharakwa unu mmehie unu.

²⁶ Ma o buru na unu agbagharaghi, Nna unu nke bi n'eluigwe agaghi agbagharakwa unu mmehie unu."*

Ajuju banyere ike Jisọs

²⁷ Mgbe ha rutere Jerusalem ozọ, o no na-ejeghari n'ime ogige ulonso ukwu ahụ, ndiisi

* **11:26** Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a dika o di n'akwukwo Mat 6:15.

nchụaja, na ndị ozizi iwu na ndị okenye ndị Juu bñakwutere ya.

²⁸ Ha siri ya, “Olee ikike i ji eme ihe ndi a i na-eme? Onye nyere gi ikike ime ha?”

²⁹ Jisọs siri ha, “Aga m aju unu otu ajuju, unu zaa m ya, aga m agwakwa unu onye nyere m ikike m ji eme ihe ndi a.”

³⁰ Baptizim nke Jón, o sitere n’eluigwe ka o bu n’aka mmadu? Gwanu m.”

³¹ Ha kparitara uka n’etiti onwe ha ma si, “O buru na anyi asi, ‘O sitere n’eluigwe,’ o ga-asi anyi, ‘Gini mere unu na-ejighi kwenye na ya?’

³² Ma o buru na anyi asi, ‘O sitere n’aka mmadu.’” (Ha na-atu egwu ndi mmadu, n’ihi na ha niile kwenyere na Jón bu onye amuma n’ezie.)

³³ Ya mere ha zara Jisọs si, “Anyi amaghi.”

Jisọs zaghachikwara ha si, “Agakwaghi m agwa unu udi ikike m ji na-eme ihe ndi a.”

12

Ilu banyere ndi oru ubi ojoo

¹ Mgbe ahụ, o bidoro igwa ndi ahụ okwu n’ilu si, “Otu nwoke kuru mkpuru vaini n’ubi ya, jiri mgbidi gbaa ubi ahụ gburugburu. O gwuru ebe inara mmanya si na mkpuru vaini, wuokwa ulo elu. Mgbe o mesiri, o nyefere ubi vaini ahụ n’aka ndi oru ubi ilekota ya ma gaa obodo ozo.

² Mgbe oge igho mkpuru ruru, o zipuru otu onye ohu ya ka o jekwuru ndi na-elekota ubi ahụ, nata ha ufodu n’ime mkpuru vaini ahụ.

³ Ma ha jidere ya tie ya ihe, zilaga ya n’aka efu.

⁴ Emesikwa, o zigakwara onye ohu ọzọ. Ma ha tiwara ya isi, mee ya ihe ihere.

⁵ O zigakwara onye ọzọ, ma ha gburu ya. O zigakwara ọtụtụ ndị ozi, ma ha gburu ụfọdụ, tie ndị ọzọ ihe.

⁶ “O nwere naanị otu onye ọzọ ọduru nke ọ ga-eziga, nke bụ ọkpara ya ọ hụrụ n’anya. N’ikpeazu o zigara ya, buru n’uche na ha gasopuru ọkpara ya.

⁷ “Ma ndị na-elekota ubi ahụ siritara onwe ha, ‘Onye a bụ onye nketa ihe niile a. Biana ka anyị gbuo ya, ka ihe nketa a buruzia nke anyị.’

⁸ Ha jidere ya gbuo ya, tufee ozu ya n’azu mgbidi ubi vainị ahụ.

⁹ “Gini ka unu chere onyenwe ubi vainị ahụ ga-eme? Ọ ga-abia laa ndị ajọ mmadu ahụ n’iyi. Ọ ga-enyefekwa ubi vainị ahụ n’aka ndị ọzọ.

¹⁰ Ọ bụ na unu agubeghi akwukwo nsọ a na-asị,

“ ‘Nkume ndị na-ewu ulọ juru
aburula nkume isi ntọala ulọ.

¹¹ Ọ bụ Onyenwe anyị ruru nke a,
ọ dikwa itunanya n’anya anyi’*?”

¹² Mgbe ahụ ndiisi nchujaja, ndị nkuzi iwu na ndị okenye choro uzọ ha ga-esi jide ya n’ihi na ha matara na ilu ahụ ọ turu megidere ha. Ma ha turu egwu igwe ndị mmadu ahụ, ya mere ha hapuru ya puo.

Itu utu nye Siza

---

* **12:11** Abu 118:22,23

¹³ Emesịa, ha zigara ụfọdụ mmadụ site n’otu ndị Farisii na ndị otu Herōd, ile ma ha ga-esite n’okwu ọnyụ ya jide ya.

¹⁴ Ha bịakwutere ya, sị ya, “Onye ozizi, anyị maara na ị bụ onye eziokwu, ị dighị asọkwa onye ọbụla anya, n’ihi na ị dighị ele mmadụ anya n’ihu n’agbanyeghị ndị ha bụ, kama ị na-ezi ụzọ Chineke n’ụzọ eziokwu. O ziri ezi n’iwu ịtụ ụtụ nye Siza† ka ọ bụ na o zighị ezi?”

¹⁵ Anyị kwesiri ikwụ ya ka ọ bụ anyị ekwesighị?”

Ma ebe ọ maara ihu abụọ ha, ya mere ọ sịrị ha, “**Gịni mere unu ji anwa m ọnwụnwa? Wetaranu m otu mkpuru ego ka m lee ya anya.**”

¹⁶ Ha weputara otu mkpuru ego, Ọ sịrị, “**Onye nwe onyinyo a? Aha onye ka e bikwasiri n’ego a?**”

Ha zara sị, “Ọ bụ nke Siza.”

¹⁷ Mgbe ahụ Jisọs gwara ha sị, “**Nyenụ Siza ihe bụ nke ya, nyekwanụ Chineke ihe bụ nke ya.**”

Ọsịsa ya jukwara ha anya.

Ọlulụ nwunye n’oge mbilite n’ọnwụ

¹⁸ Ụfọdụ ndị Sadusii bụ ndị sịrị na mbilite n’ọnwụ adighị bịakwutere ya juọ ya sị,

¹⁹ “Onye ozizi, Mosis nyere anyị iwu na ọ buru na nwoke ọbụla anwuọ na-amutaghị nwa, na nwanne ya nwoke ga-aluru nwunye nwoke ahụ, mụta umu n’aha nwanne ya nwoke ahụ nwuru anwu.

---

† **12:14** Nke a bụ ụtụ a na-ekenye ndị na-abughị diala obodo Rom ka ha kwuọ.

20 Ugbu a, e nwere ụmụnne nwoke asaa, nke mbụ lụrụ nwunye ma ọ nwurụ na-amụtaghị ụmụ ọbụla.

21 Nke abụọ lụrụ nwanyị ahụ di ya nwurụ, ma ya onwe ya nwụkwara na-amụtaghị nwa.

22 Ọ dighị onye ọbụla n'etiti ha asaa mụtara nwa ọbụla, n'ikpeazụ nwanyị ahụ nwụkwara.

23 N'oge mbilite n'ọnwu, nwunye onye ka ọ ga-abụ, ebe ụmụnne asaa ndị a lụtuchara ya?"

24 Jisọs zara ha si, “Ọ bụ na unu adighị ejehie ụzọ n'ihia na unu aghotaghị ihe e dere n'akwụkwọ nsọ, maọbụ ike Chineke?”

25 Mgbe ha ga-esite n'ọnwu bilie, ọlụlụ di na nwunye agaghị a di; kama ha ga-adị ka ndị mmụọ ozi n'eluigwe.

26 Ma n'okwu banyere ndị nwurụ anwu isite n'ọnwu bilie, ọ bụ na unu agutabeghị n'akwụkwọ Mosis ebe e dere maka ọhia ahụ na-ere ọkụ, na otu Chineke si gwa ya, Abụ m Chineke Ebrahim, Chineke nke Aizik na Chineke nke Jekob.‡

27 Ọ bughị Chineke nke ndị nwurụ anwu kama nke ndị di ndụ. N'ebe ahụ ka unu dahiere nke ukwuu.”

Iwu kachasi mkpa

28 Otu n'ime ndị ozizi iwu biara n'oge ahụ ha na-arurita ụka. Mgbe ọ hụrụ na o nyere ha ezi ọsịsa, ọ juru ya si, “N'ime iwu niile olee nke kachasi mkpa?”

---

‡ 12:26 Ọpụ 3:6

29 Jisọs zara ya si, “Nke kachasi mkpa bu nke a, ‘Nuru gi Izrel, Onyenwe anyi bu Chineke anyi, Onyenwe anyi bu otu.

30 Were obi gi niile na mkpuruobi gi niile na uche gi niile na ike gi niile hu Onyenwe anyi bu Chineke gi n’anya.’§

31 Nke abuo ya bu nke a, ‘Hu onye agbataobi gi n’anya di ka onwe gi.’* O dighi iwu ozo di nke kariri ndi a.”

32 Onye ode akwukwo ahụ siri ya, “Onye ozizi, n’ezie, i zara nke oma na Chineke bu otu, na enweghikwa chi ozo di karia ya.

33 Ihu ya n’anya site n’iji obi gi niile, na nghota gi niile, nakwa iji ike gi niile, n’ihukwa onye agbataobi gi n’anya di ka onwe gi, kachasi onyinye aja nsure oku na ichu aja niile.”

34 Mgbe Jisọs huru na o zara nke oma, o gwara ya si, “**I no alaeze Chineke nso.**” Site na mgbe ahụ o dikwaghi onye obula nwere obi ike iju ya ajuju ozo.

Kraist o bu nwa onye?

35 Mgbe Jisọs no na-ezi ihe n’ulonso, o kwuru si, “**Gi ni mere ndi ozizi iwu ji si na Kraist bu nwa Devid?**

36 Devid n’onwe ya sitere n’ike Mmuo Nso kwuo si,

“‘Onyenwe anyi gwara Onyenwe m okwu si,

“Nodu ala n’aka nri m

ruo mgbe m ga-edebe ndi iro gi

n’okpuru ukwu gi abuo.” †

---

§ 12:30 Dit 6:4,5 * 12:31 Lev 19:18 † 12:36 Abu 110:1

37 Devid n'onwe ya kporo ya Onyenwe anyi. Oleekewanu uzọ o si buru nwa ya?"

Igwe mmadu ahụ jiri obi uto na-ege ya nti.

Ido aka na nti banyere ndi ozizi iwu

38 Dika o na-ezi ihe, o siri, "Lezienu anya n'ebe ndi ozizi iwu no. †Ndi iyi uwe mwuda na-ejeghari ebe niile na-amasi, na inara ekele puru iche bu nke a na-ekele ha n'oma ahia.

39 Ndi o na-amasikwa inokwasị n'ochekachasi elu n'ulo ekpere nakwa n'ochekachasi na mmemme oriri obula.

40 Ha na-eripia ihe niile di n'ulo ndi inyom ndi di ha nwuru anwu, n'ekpe ogologo ekpere ka a huta ha. Ndi di otu a ka a ga-ata ahuhu di ukwu.

Onyinye nwanyi di ya nwuru

41 O noduru ala na ncherita ihu ebe igbe onyinye di, si ebe ahụ na-ahụ otu igwe mmadu ahụ si etinye ego ha n'ime igbe onyinye. Otutu ndi ogaranya tanyere ego buru ibu.

42 Otu nwanyi bu ogbenye, nke di ya nwuru anwu, biara tanyere mkpuru ego ola abuo nke putara otu peni.

43 O kporo ndi na-eso uzọ ya si ha, "N'ezie agwa m unu, nwanyi a di ya nwuru anwu, bukwa ogbenye, etinyela ego n'ime igbe onyinye a karia ndi ozọ.

44 N'ihia na ndi ozọ sitere n'iba uba nke ego ha nwere tanyere, ma nwanyi a sitere n'ogbenye ya tanyere ihe niile o nwere, o buladi ihe niile o ji biri."

---

† 12:38 Ya bu ndi Farisii

13

Amuma banyere mmebi nke ụlọnsọ ukwu

¹ Mgbe o sitere n'ụlọnsọ ukwu ahụ na-apụ, otu n'ime ndị na-eso ụzọ ya siri ya, "Onye ozizi, ị hụkwara otu ụlọ a si maa mma. Lee ụdị nkume buru ibu e ji wuo ha."

² Jisọs zara ha, "I hụrụ ụlọ ukwu ndị a? Oge na-abịa mgbe ọ na-adighi nkume ga-atụkwasi n'elu ibe ya, n'ihu na a ga-ala ha niile n'iyi."

³ Mgbe ọ nọdurụ ala n'elu Ugwu Oliv, na ncherita ihu ụlọnsọ ukwu, Pita na Jemis, na Jọn na Andru bjakwutere ya na nzuzo jụọ ya si,

⁴ "Gwa anyị, olee mgbe ihe ndị a ga-emezu? Gini ga-abukwa ihe iribama izi na o ruola mgbe ha niile ga-emezu?"

Mmalite nke ahuhu

⁵ Jisọs malitere igwa ha si, "Lezienụ anya ka onye ọbụla ghara iduhie unu.

⁶ N'ihu na ọtụtụ ga-abịa n'aha m si, 'Abụ m ya.' Ha ga-eduhiekwa ọtụtụ ndị ụzọ.

⁷ Mgbe unu nūrụ maka agha na akukọ agha dị iche iche, unu atụla egwu. Ihe ndị a aghaghị ime ma oge ọgwugwu ihe niile erubeghi.

⁸ Mba ga-ebili megide mba ibe ya. Alaeze ga-ebilikwa megide alaeze ibe ya. Ala ọma jijiji na unwu ga-adị n'ebe dị iche iche. Ihe ndị a bụ mmalite nke oke ihe mgbu.

⁹ "Unu aghaghị ibụ ndị nọ na nche. A ga-enyefe unu n'aka ndị na-achị achị, pjakwa unu ihe n'ụlọ ekpere. N'ihu m, unu ga-eguzo n'ihu ndiisi ọchichi na ndị eze di ka ndi ama nye ha.

10 Aghaghị ibu ụzọ kwusaa ozioma a nye mba niile.

11 Ma mgbe ha jidere unu kpụta unu n'ụlọikpe, unu echegbula onwe unu banyere ihe unu ga-ekwu, kwuonụ naanị ihe batara unu n'ọnụ unu ikwu n'oge ahụ. N'ihị na ọ bughị unu ga-ekwu okwu, kama ọ bụ Mmụọ Nsọ ga-esite n'ọnụ unu kwuo okwu.

12 “Nwanne ga-arara nwanne ya nye ka e gbuo ya. Nna ga-ararakwa nwa ya nye. Ụmụ ga-ebili megide ndị mụrụ ha mee ka e gbuo ha.

13 Mmadụ niile ga-akpọ unu asị n'ihị m, ma onye ga-eguzosi ike ruo ọgwụgwụ ka a ga-azoputa.

14 “Mgbe unu hụrụ ihe arụ nke na-eweta mbibi ka ọ na-eguzo n'ebe ọ na-ekwesighị* (onye na-agụ ya nwee nghọta), mgbe ahụ, ka ndị nọ na Judia were ọsọ gbalaga n'elu ugwu

15 Onye ọbụla nọ n'elu ụlọ ya ghara ịrịdata maọbụ baa n'ime ụlọ ya iweputa ihe ọbụla.

16 Ka onye ọbụla nọ n'ubi ghara ịlọghachi ịchiri uwe ya.

17 Ma ahụhụ ga-adiri ndị di ime, na ndị na-enye ụmụaka ara, n'ụbọchị ahụ.

18 Kpeenụ ekpere ka ihe ndị a hapụ ime n'oge oke oyi.

19 N'ihị na oke mkpagbu nke ụbọchị ahụ ga-abụ nke na-adibeghị na mbụ site na mgbe Chineke kere ụwa ruo ugbu a. Ọ dīkwaghị ihe ga-adikwa ka ya ọzọ ruo mgbe ebighị ebi.

20 “Ọ bụrụ na Onyenwe anyị emeghị ka ụbọchị ndị ahụ di mkpụmkpụ, ọ dighị onye a ga-

---

* 13:14 Dan 9:27; 11:31; 12:11

azọputa. Ma n'ihì ndị ya, ndị ọ họtara, o meela ka ụbọchị ndị ahụ dị mkpụmkpụ.

²¹ N'oge ahụ, ọ buru na onye ọbụla asị unu, 'Lee, Kraịst nọ n'ebe a,' maọbụ, 'Lee, ọ nọ n'ebe ahụ,' unu ekwela.

²² N'ihì na ndị nzọputa ụgha na ndị amuma ụgha, ga-aputa ma ruokwa ọrụ ebube na ọrụ iribama dị iche iche iji duhie ndị a họtara ma ọ buru na ọ ga-ekwe mee.

²³ Ya mere, unu nọrọ na nche; n'ihì na agwala m unu ihe niile mgbe ha na-emebeghị.

Ọbibia Onye nke nzọputa

²⁴ "N'ụbọchị ndị ahụ, nke na-esote oge mkpagbu ahụ,

" 'anyanwụ ga-agba ọchịchiri,
onwa agaghị enyekwa ìhè ya;

²⁵ kpakpando ga-esi na mbara eluigwe na-ada,
ike niile dị na mbara eluigwe ga-amakwa jijiji.'[†]

²⁶ "N'oge ahụ, ha ga-ahụ Nwa nke Mmadụ, ka ọ na-abia n'igwe ojii n'oke ike na ebube.

²⁷ Mgbe ahụ, ọ ga-ezipu ndị mmụọ ozi ya ka ha kpokọta ndị a họtara site n'akụkụ anọ niile nke ụwa. Site na nsọtụ niile nke ụwa ruo na nsọtụ niile nke eluigwe.

Ihe mmụta site n'osisi fig

²⁸ "Ugbu a, mụtanụ ihe site n'osisi fig. Mgbe ọbụla alaka ya dị nro malite iweputa akwukwo ndụ, unu maara na ọkọchị dị nso.

[†] 13:25 Aiz 13:10; 34:4

29 N'ụzọ dị otu a, mgbe unu hụrụ ihe ndị a niile ka ha bidoro ime, matanụ na ọ nọ nso, ọ nọkwa n'ọnu ụzọ.

30 Ana m agwa unu eziokwu na ọgbọ a agaghị agabiga tupu ihe ndị a niile emezuo.

31 Eluigwe na ụwa ga-agabiga ma okwu m ga-adigide.

Mmadụ ọbụla amaghị oge ahụ

32 “Ma banyere ụbọchị ahụ, maọbụ oge awa ahụ, o nweghị onye ọbụla maara, ọ bụladi ndị mmụọ ozi nke eluigwe, maọbụ Ọkpara ahụ, kama naanị Nna ahụ maara ya.

33 Ebe ọ bụ na unu amaghị mgbe ha ga-emezu, nọrọnụ na nche! Mụrụkwanụ anya!‡

34 Ọ dị ka nwoke hapurụ ụlọ ya na-aga njem, tinye n'aka ndị ohu ya ilekọta ihe, onye ọbụla n'ime ha ka o nyere ọrụ ọ ga-arụ ma nyekwa onye nche ọnu ụzọ iwu ka ọ nọ na nche.

35 “Ya mere nọrọnụ na nche, n'ihị na unu amaghị mgbe Onyenwe ụlọ ga-alọta. Ma ọ bụ n'uhuruchi maọbụ n'etiti abali. Maọbụ mgbe ọkụkụ kwara akwa, maọbụ n'isi ụtụtụ.

36 Ọ bụrụ na ọ lọta na mberede, unu ekwela ka ọ lọkwute unu mgbe unu nọ n'ura.

37 Ihe m gwara unu ka m na-agwakwa mmadụ niile. ‘Nọrọnụ na nche.’”

14

Otite mmanụ Jisọs na Betani

‡ 13:33 Akwụkwọ ndị ochie na-edenye, na-ekpe ekpere.

¹ Abalı abụọ tupu e mee Mmemme Ngabiga* na mmemme achicha na-ekoghi eko, ndiisi nchujaja na ndi ozizi iwu nokwa na-achọ ụzọ aghughọ ha ga-esi jide Jisọs gbuo ya.

² Ma ha kwuru si, “Ọ gaghị abụ n’oge mmemme a, ka ọgbaaghara ghara idi.”

³ Ka ọ nọdurụ n’oche nri na Betani n’ụlọ Saimon onye ekpenta, otu nwanyị bu karama alabasta mmanụ otite di oke ọnụahịa, nke e jiri ezigbo naad mee, batara. Ọ kwara karama ahụ, wusa ya mmanụ otite ahụ n’isi.

⁴ Ufodu ndi nọ n’ebe ahụ were iwe nke ukwu. Ha siritara onwe ha, “Gini mere e jiri laa mmanụ otite nke a n’iyi otu a?”

⁵ A gaara ere mmanụ otite a ihe kariri nari denari ato, were ego e retara ya nye ndi ogbenye.” Ha baara ya mba n’olu ike.

⁶ Ma Jisọs si, “Hapụny ya aka. Gini mere unu ji esogbu ya? Ọ bụ ezi ọrụ ka ọ ruru n’ebe m nọ.

⁷ Unu na ndi ogbenye na-anọ oge niile, unu nwekwara ohere inyere ha aka mgbe ọbula unu chorọ. Ma mụ na unu agaghị anọ tee anya.

⁸ O mere ihe o nwere ike, ọ na-ete m mmanụ otite a ugbu a iji kwado ahụ m maka olili a ga-eli ya.

⁹ N’ezie, ana m agwa unu, n’ebe ọbula a ga-ekwusa ozioma a n’ụwa niile, ọrụ a ọ ruru ka a ga-akọkwa akọkọ ya, iji cheta ihe oma a o mere.”

¹⁰ Mgbe ahụ Judas Iskariot, otu n’ime ndi ozi iri na abụọ ahụ jekwuuru ndiisi nchujaja igba izu otu ọ ga-esi rara ya nye ha n’aka.

---

* 14:1 Mmemme ndi Izrel ji echeta ọpupu ha site n’ala Ijpt.

11 Mgbe ha nuru nke a, ha nuri onu kwee ya nkwa inye ya ego. Site n'ubochi ahụ, o bidoro ichoghari uzo o ga-esi rara ya nye ha.

Oriri Mmemme Ngabiga

12 N'ubochi mbu nke Mmemme achicha nakoghị eko, mgbe ha na-achu aja aturu ngabiga, ndi na-eso uzo ya biakwutere ya si ya, "Ebee ka i choro ka anyi gaa kwadoro gi ihe, maka oriri ngabiga?"

13 O zipuru mmadu abuo n'ime ndi na-eso uzo ya, si ha, "Gaanu n'ime obodo, otu nwoke bu ite mmiri ga-ezute unu. Soronu ya.

14 Ebe obula o banyere, sinu onyenwe ulo ahụ, Onye ozisi siri, Olee ulo obia a kwadoro m, ebe mu na ndi na-eso uzo m ga-anọ rie oriri ngabiga?

15 O ga-egosi unu otu onuulo buru ibu n'elu ulo ahụ, ebe e dozichara ihe niile. Kwadoonu ihe anyi n'ebe ahụ."

16 Ndi na-eso uzo ya puru baa n'ime obodo, ha huru ihe niile di ka o gwara ha. Ma kwadokwa nri ngabiga ahụ.

17 Mgbe o ruru uhuruchi, ya na ndi ozi ya iri na abuo ahụ so bia.

18 Mgbe ha no na-eri nri, Jisos gwara ha si, "N'ezie agwa m unu, otu onye n'ime unu ga-arara m nye. E, otu onye so m ugbu a na-eri nri!"

19 Ha bidoro inwe obi mwute, na-asị ya n'otu n'otu, "O bu m? O bu m?"

20 O siri ha, "O bu otu onye n'ime mmadu iri na abuo a. Onye mu na ya na-amanyekota aka n'ime otu efere.

21 Nwa nke Mmadu ga-ala di ka e dere banyere ya. Ma ahuhu ga-adiri nwoke ahụ onye a ga-esite n'aka ya rara Nwa nke Mmadu nye. O gaara akara onye ahụ mma ma a si na a mughị ya amụ.”

Mmalite nke oriri nsọ

22 Di ka ha na-eri nri, o weere achicha, nye ekele, nyawa ya, nye ha si, “Rienu ya, nke a bu ahụ m.”

23 Mgbe ahụ, o buuru iko, nye ekele bunyekwa ha. Ha niile nuru site n'otu iko ahụ.

24 O siri ha, “Nke a bu obara m nke ogbugba ndu oheru, nke a na-awufu n'ihi otutu mmadu.”

25 N'ezie, n'ezie, agwa m unu, agaghị m anu mmanya vaini ozọ tutu ruo ubochi ahụ, mgbe m ga-anu ya oheru n'alaeze Chineke.”

26 Mgbe ha busiri abụ, ha puru gaa n'Ugwu Oliv.

Jisọs ekwuo maka ngonari Pita

27 Jisọs siri ha, “Unu niile ga-agbahapu m, n'ihi na e dere ya otu a si,

“Aga m etigbu onye ozuzu aturu,
igwe aturu ga-agbasasikwa.”†

28 Ma mgbe e mesiri ka m si n'onwu bilie, aga m ebu unu uzọ gaa Galili.”

29 Pita kwuru, “O buru na mmadu niile agbahapu gi, agaghị m eme otu a.”

30 Jisọs siri ya, “Igwa gi eziokwu, n'ubochi taa, n'abalị taa, tupu oke okuku akwaa akwa ugboro abuo, i ga-gonari m ugboro ato.”

---

† 14:27 Zek 13:7

31 O kwusiri ike si, “O burukwa na ihe onwu adaputa, aga m eso gi nwuo. Agaghi m agonari gi!” O bukwa otu ihe ahụ ka ha niile kwuru.

Ekpere Jisọs n’ogige Getsameni

32 Ha puru garuo ebe a na-akpo Getsameni. N’ebe ahụ, o siri ndi na-eso uzọ ya, “**Nodunu n’ebe a ka m gaa kpee ekpere.**”

33 O kporo Pita, na Jemis na Jon tinyere onwe ya. O malitere inwe ihe mwute di ukwu nakwa obi ilo mmiri.

34 O siri ha, “**O na-ewute mkpuruobi m nke ukwu ruo nonu onwu. Nodunu n’ebe a na-eche nche.**”

35 O gaturu n’ihu daa n’ala kpee ekpere, si, o buru na o ga-ekwe mee ka oge awa ahụ gabiga ya.

36 O kwuru si, “**Abba,†Nna, i puru ime ihe niile. Napu m iko a, ma otu o di, o bughị ka e mee uche m, kama ka e mee uche gi.**”

37 O biara hu ha ka ha na-arahu ura. O siri Pita, “**Saimon, i na-arahu ura? O bu na i nweghi ike iche nche otu awa?**”

38 **Noronu na nche, na-ekpekwanu ekpere ka unu ghara idaba nonwunwa. Mmuo di ike ma anu ahụ adighi ike.**”

39 O pukwara ozo, gaa kpee ekpere, na-ekwukwa otu okwu ahụ.

40 Mgbe o loghachiri azu o huru na ha na-arahu ura, n’ihi na anya ha di arọ nke ukwu. Ha amakwaghi ihe ha ga-agwa ya.

† 14:36 Nke a putara nna n’asusu Aramaik.

⁴¹ Mgbe ọ lọghachiri nke ugboro atọ, ọ siri ha, “Unu ka nọ na-arahụ ụra na-ezukwa ike? O zuola! Oge awa ahụ abịala. Lee, a rarala Nwa nke Mmadụ nye n’aka ndị mmehie.

⁴² Bilienu! Ka anyị gawa! Lee, onye na-arara m nye nọ nso.”

Njide e jidere Jisọs

⁴³ Mgbe ọ ka kpụ okwu n’ọnu, Judas, otu n’ime ndị ozi iri na abụọ ahụ batara, ya na igwe mmadụ, ndị ji mma agha na mkpọ. Ọ bụ ndịisi nchụaja, na ndị ozizi iwu, na ndị ode akwụkwọ, na ndị okenye ndi Juu zitere ha.

⁴⁴ Ma onye na-arara ya nye, nyere ha rii ihe iribama si, “Onye ahụ nke m ga-esutu ọnu bụ ya; jidenụ ya, kpurunụ ya gawa, ma jidesiekwanụ ya ike.”

⁴⁵ Ngwangwa o jekwuuru Jisọs, si ya, “Onye ozizi!” ma sutukwa ya ọnu.

⁴⁶ Ndị ikom ahụ jidere Jisọs ma sekpuru ya n’ike.

⁴⁷ Ma otu onye n’ime ndị guzo n’ebe ahụ, miputara mma agha ya, gbuo ohu onyeisi nchụaja, gbupụ ntị ya.

⁴⁸ Jisọs siri ha, “Abụ m onyendu nke ndi na-enupu isi nke mere unu ji were mma agha na mkpọ bịa ijide m?

⁴⁹ Ụbọchị niile ka mụ na unu nọ mgbe m na-ezi ihe n’ụlonsọ ukwu, ma unu ejideghị m. Ma ihe akwụkwọ nsọ kwuru aghaghị imezu.”

⁵⁰ Mgbe ahụ, ha niile hapuru ya gbalaga.

51 Ọ di otu nwokorobia na-eso ya, ọ ji naani akwa ọcha linin kpuchie onwe ya. Mgbe ha jidere ya,

52 ọ hapụrụ ha akwa ọcha linin ya, gbara ọto gbalaga.

Jisọs n'ihu ndi ikpe ndi Juu

53 Ha duuru Jisọs gakwuru onyeisi nchụaja, ha niile bu ndiisi nchụaja, na ndi okenye na ndi ozizi iwu zukoro n'ebe ahụ.

54 Pita sooro ha, ma ọ no n'ebe di anya. O sooro ha bata n'obi onyeisi nchụaja. N'ebe ahụ, o sooro ndi nche ndu ọdu na-anya oku.

55 Ndiisi nchụaja na ndiisi ikpe n'uloikpe ukwu§ no na-achọ ama megide Jisọs, ka ha nwee ike gbuo ya. Ma ọ dighi nke ha chotara.

56 Otutu biara gbaa ama ugha megide ya, ma ama ha abughị otu.

57 Mgbe ahụ ufodu biliri gbaa ama ugha megide ya, si,

58 “Anyi nuru mgbe o kwuru si, ‘Aga m akwatu ulonso ukwu a nke e ji aka wuo, n'ubochi ato aga m ewukwa ulo ozo, nke a na-ejighi aka wuo.’”

59 Ọ buladi na nke a, ama ha niile adakotakwaghị n'otu.

60 Mgbe ahụ, onyeisi nchụaja biliri ọto n'ihu ha, juo Jisọs ajuju si, “Ọ bu na i nweghi ihe obula i ga-aza? Gini ka i nwere ikwu banyere ama ndi a a na-agba megide gi?”

61 Ma ọ gbakwara nkiti, ọ zaghi ihe obula.

---

§ 14:55 Ha di iri asaa n'otu n'onuogugu ma burukwa ndi gbara site n'afọ ato n'otu gaa n'ihu.

Ọzọkwa, onyeisi nchụaja juru ya si, “Ị bu Kraist, Ọkpara Onye a gọziri agọzi?”

⁶² Jisọs siri, “Abu m ya, unu ga-ahukwa Nwa nke Mmadu ka o na-anodu ala n’aka nri nke Onye ji ike niile, na-abiakwa n’igwe ojii nke eluigwe.”

⁶³ Onyeisi nchụaja dowara uwe ya kwuo si, “Gini mere anyi ji achọ ndi akaebe ozo?”

⁶⁴ Unu anula okwu nkwulu si ya n’onu puta! Gini bu mkpebi unu?”

Ha niile mara ya ikpe si, “O kwesiri ka o nwuo!”

⁶⁵ Mgbe ahụ ufodu bidoro igbu ya onu mmiri aso, jiri akwa kechie ya anya, tiekwa ya aka na-asị, “Buo amuma!” Ndi nche kpuputara ya tiekwa ya ihe.

Pita agonari Jisọs

⁶⁶ Dika Pita no n’obi ahụ, otu n’ime umu agboghọ na-ejere onyeisi nchụaja ozi biara nso ebe o no.

⁶⁷ Mgbe o huru Pita ka o na-anya oku, o leziri ya anya nke oma, si, “Ị bu otu n’ime ndi na-eso Jisọs onye Nazaret ahụ.”

⁶⁸ Ma o gorọ agọ si, “Amaghi m, maobu ghotakwa ihe i na-ekwu.” Ma o puru gaa n’uzo e si abata. Mgbe ahụ oke okuku kwara akwa.

⁶⁹ Mgbe nwaagboghọ ahụ huru Pita ozo, o gosiri ya ndi ozo no n’ebe ahụ si ha, “Nwoke a bukwanu otu n’ime ha.”

⁷⁰ Ma o gokwara agọ ozo.

Mgbe oge nta gasiri, ndi guzo Pita nso siri ya, "N'ezie, i bu otu n'ime ha, n'ihi na i bu onye Galili."

⁷¹ Mgbe ahụ o bidoro ibụ onwe ya onụ, na inụ iyi na-asị, "Amaghị m onye nwoke a unu na-ekwu okwu ya bụ."

⁷² N'otu oge ahụ, oke okukụ kwara akwa nke ugboro abụọ. Mgbe ahụ Pita chetara okwu Jisọs gwara ya si, "**Tupu oke okukụ akwaa akwa ugboro abụọ, i ga-agonari m ugboro atọ.**" Obi tiwara ya mee ka o kwaa akwa.

15

Jisọs n'ihu Paillet

¹ N'ezigbo isi ututu, ndiisi nchujaja na ndi okenye na ndi ozizi iwu, na ndi nzuko ndi okenye niile, nwere mkpebi. Ha kere Jisọs agbụ, duru ya nyefee n'aka Paillet.

² Paillet juru ya si, "I bu eze ndi Juu?"

O zara si ya, "**Gi onwe gi kwuru ya.**"

³ Mgbe ahụ ndiisi nchujaja boro ya ebubo banyere otutu ihe.

⁴ Paillet juru ya ajuju ozo si, "O bu na i nweghi osisa obula? Lee otutu ebubo ha na-ebo gi."

⁵ Ma Jisọs azaghị ihe ozo. Nke a juru Paillet anya.

⁶ Ugbo a, o bu omenaala n'oge mmemme, na a ga-ahapu otu onye mkporo, bu onye ha rioro ka a hapu.

⁷ N'oge ahụ kwa, otu nwoke a na-akpo Barabas no n'ulo mkporo, ya na ufodu ndi biliri megide isi ochichi, ndi gbukwara mmadu n'oge ogbaaghara ahụ.

8 Igwe mmadụ gbakoro na-ariọ Paillet ka o mezuoro ha omenaala ha.

9 Mgbe ahụ ọ juru ha si, “Unu choro ka m hapuru unu eze ndi Juu?”

10 Ebe ọ maara na ọ bu n’ihi ekworo ka ndiisi nchuaa ji nyefee Jisos n’aka ya.

11 Ma ndiisi nchuaa kpaliri igwe mmadụ ahụ ka ha kwagide ya ka ọ hapuru ha Barabas.

12 Paillet juru ha ozo si, “Gini ka m ga-eme nwoke a unu kororo eze ndi Juu?”

13 Ma ha tiri mkpu ozo si, “Kporide ya n’obe!”*

14 Ma Paillet juru ha si, “O bu n’ihi gini? Olee ihe ojoo o mere?”

Ma ha tiri mkpu kara ka ha si eti na mbu, naasi, “Kporide ya n’obe!”

15 Ma ebe Paillet choro ime ihe ga-atọ igwe mmadụ ahụ uto, ọ hapuru ha Barabas, nyefee ha Jisos n’aka ka ha pia ya ihe ma koridekwa ya n’obe.

Ndi agha ejiri Jisos mee ihe ochi

16 Ndi agha ahụ duuru ya puo baa n’ime uloze a na-akpo Pritoriom. Ha korokotakwara ndi agha ndi otu ha ndi ozo.

17 Ha yinyere ya uwe mwuda na-acha odo odo, kpukwasikwa ya okpueze nke e ji ogwu kpaa n’isi.

18 Emesia, ha malitere na-ekele ya si, “Ekele, eze ndi Juu.”

19 Ha ji osisi kuọ ya n’isi otutu mgbe, na-agbu ya onu mmiri aso. Ha gbukwara ikpere n’ihu ya, na-akpo isiala na-enye ya.

* 15:13 N’uzo di otu a a juru Jisos Kraist.

²⁰ Mgbe ha ji ya mechaa ihe ọchị, ha yipuru ya uwe odo odo ahụ, yinyekwa ya uwe nke ya. Emesịa, ha duuru ya puo gawa ikpogide ya n'obe.

Mkpogide Jisọs n'obe

²¹ Ha zutere otu onye na-agata n'uzo, aha ya bu Saimon, onye Sirini, bu nna Alegzanda na Rufos. Ha manyere ya ka o buru obe ya.

²² N'ikpeazu, ha duuru Jisọs ruo ebe a na-akpo Gologota (nke putara "ebe okpokoro isi").

²³ Ha nyere ya mmanya a gwara máá, ma o juru inu ya.

²⁴ Emesịa, ha kpogidere ya n'obe, ma kee uwe ya n'etiti onwe ha site n'ife nza onye ga-enwe nke o ga-ewe.

²⁵ Ha kpogidere ya n'obe n'elekere itoolu nke ututu.

²⁶ Ha deputara ebubo ha boro ya kwuba ya n'elu obe ahụ, nke bu:

Eze ndi Juu.

²⁷ Ha kpogidekwara ya na ndi ohi abuo n'obe, otu n'aka nri ya, nke ozo n'aka ekpe ya.

²⁸ A gukotara ya na ndi na-emebi iwu.†

²⁹ Ndi mmadu si n'ebe ahụ gafee fufere isi ha na-ekwuto ya, na-asị, "Leenu gi! Onye ga-akwada ulonso ma wugharia ya n'abali ato.

³⁰ Zoputanu onwe gi! Si n'elu obe ahụ ridata."

³¹ O buladi ndiisi nchujaja, na ndi ozizi iwu na ndi ode akwukwo no na-akwa ya emo n'etiti

---

† **15:28** Ufodu akwukwo na-edebanye okwu ndi a dika o di n'akwukwo Luk 22:37.

onwe ha na-asị, “Ọ zọputara ndị ọzọ, ma ọ pughị ịzọputa onwe ya!

³² Ka Kraịst a, bụ Eze Izrel, si n’elu obe a rịdata ka anyị hụ ma kwerekwa.” Ndi ahụ a kpogidekoro ha na ya n’obe nọkwa na-akpari ya.

Onwụ Jisọs

³³ Mgbe ọ kurụ elekere iri na abuo nke ehie, ọchịchiri gbachikotara n’ala ahụ niile. Ọchịchiri a digidere ruo n’elekere atọ nke ehie.

³⁴ N’elekere atọ nke ehie, Jisọs tiri mkpu akwa n’oke olu si, “*Eloi, Eloi, lama sabaktani!*” (nke putara, “*Chineke m, Chineke m, gini mere i jiri hapu m?*”).[‡]

³⁵ Ma ufodu ndi guzo nso n’ebe ahụ, mgbe ha nuru nke a, si, “Lee, ọ na-akpo Ilaija!”

³⁶ Ya mere, otu onye gbaara oso gaa weta ogbo, denye ya n’ime mmanya gbara uka, fanye ya na okporo osisi, nye ya ka ọ nū, ma na-asị, “Hapunu ya, ka anyi lee ma Ilaija ọ ga-abia totuo ya.”

³⁷ Ma Jisọs tiri mkpu n’olu ike, kubie ume.

³⁸ Akwa mgbochi nke ulonso ukwu sitere n’elu gbawaa abuo ruo n’onu ala ala ya.

³⁹ Mgbe ochiagha guzo n’ihu ya, huru otu o si kubie ume, o kwuru si, “N’ezie, nwoke a bu Okpara Chineke.”

⁴⁰ O nwere ufodu umu nwanyi guzo n’ebe di anya na-ele ihe na-eme, n’etiti ha bu Meri Magdalin, Meri nne Jemis nke nta, na Josef,[§] na Salomi.

[‡] 15:34 Abụ 22:1   [§] 15:40 N’asusu Griik *Joses* bukwa *Josef*.

⁴¹ Ndị a bụ ndị naara eso ya na-ejekwara ya ozi, mgbe ọ nọ na Galili. Ọ dịkwa ndị inyom ọzọ nọkwa n'ebe ahụ, bụ ndị sooro ya bịa na Jerusalem.

Olili Jisọs

⁴² N'oge uhuruchi (ya bụ ụbọchị na-abọta ụbọchị izuike), ebe ọ bụ Ụbọchị Nkwadebe,

⁴³ Josef onye Arimatia, otu n'ime ndị otu n'ụlọ nzukọ, onye a na-asopuru, onye na-echere ọbibiya nke alaeze Chineke, ji obi ike jekwuru Pailet rịọ ya ka o bunye ya ahụ Jisọs.

⁴⁴ Ọ juru Pailet anya inụ na ọ nwụọla. Ọ kporo ọchịagha ahụ jụọ ya ma ọ nwụọla.

⁴⁵ Mgbe ọchịagha ahụ gwara ya na ọ nwụọla, o kwere ka Josef buru ahụ ya.

⁴⁶ Josef zụtara akwa ọcha linin, wedata ahụ ya jiri akwa ahụ fuchie ya. O buuru ya buba ya n'ime ili nke o gwuru n'ime nkume. Emesịa o nuketara otu nkume buru ibu, jiri ya mechie ọnụ ụzọ ili ahụ.

⁴⁷ Meri Magdalin na Meri nne Josef hụkwara ebe e bubara ahụ ya.

16

Mbilite n'ọnwụ Jisọs

¹ Mgbe ụbọchị izuike gafere, Meri Magdalin na Meri nne Jemis na Salomi zụtara ụda dị iche iche ha ga-eji tee ahụ ya mmanụ.

² N'isi ụtụtụ ụbọchị mbụ nke izu, mgbe anyanwụ wara, ha biliri gawa n'ili ahụ.

³ Ha juritara onwe ha na-asị, "Onye ga-enupuru anyị nkume ahụ dị n'ọnwụ ụzọ ili ahụ?"

⁴ Ma mgbe ha leliri anya, ha hụrụ na e nupụla nkume ukwu ahụ.

⁵ Mgbe ha banyere n'ime ili ahụ, ha hụrụ otu nwokorobia yi uwe ọcha ka ọ nọduru ala n'akụkụ aka nri nke ili ahụ. Ha tụturu oke egwu.

⁶ Ma ọ siri ha, "Unu atula egwu. Unu na-achọ Jisọs onye Nazaret a kpogidere n'obe. E meela ka o site n'ọnwu bilie! Ọ nọkwaghị n'ebe a. Lee ebe e nibere ya.

⁷ Ma gaanu gwa ndi na-eso ụzọ ya nakwa Pita, 'O burula unu ụzọ gawa Galili. Ebe ahụ ka unu ga-ahụ ya di ka ọ gwarari unu.' "

⁸ Ha gbaputara site n'ili ahụ, n'ọnọdu mgbagwoju anya na ahụ ima jijiji. Ha akoroghị onye ọbụla ihe ọbụla, n'ihia na egwu juputara ha obi.

[*Ọtutu akwukwo mbu na ufodu ndi mgbe ochie enweghi amaokwu itoolu ruo na nke iri abuo 9-20.*]

⁹ *Mgbe Jisos biliri n'onwu n'isi ututu n'ubochi mbu nke izu, onye mbu o gosiri onwe ya bu Meri Magdalin, onye ahụ o siri n'ahụ ya chupu mmuo ojoo asaa.*

¹⁰ *Ọ lara gaa korọ ndi ya na ha na-anọ na mbu, bu ndi nori na-ebe akwa ma na-erukwa uju.*

¹¹ *Mgbe ha nuru na ọ di ndu, na ọ hukwala ya, ha ekweghi.*

¹² *Mgbe ihe ndi a gasiri, o gosiri mmadu abuo n'ime ha onwe ya n'udi ozo, mgbe ha na-abanye n'ime obodo.*

¹³ *Ndi a laghachiri bia kororo ndi nke ozo ma ha ekwetakwaghi.*

¹⁴ *Emesia, Jisos gosiri ndi na-eso ụzọ ya iri na otu ahụ onwe ya, mgbe ha nokoro na-eri nri. Ọ*

baara ha mba n'ihì enweghì okwukwe ha nakwa mkpochi obi ha, n'ihì na juru ikwenye n'ihe ndi ozo huru ya gwara ha mgbe e mesiri ka o si n'onwu bilite.

¹⁵ O gwara ha si, "Gaanu n'ime uwa niile kwusaara ihe niile e kere eke ozioma.

¹⁶ Onye obula kweerenu na onye e mekwara baptizim ka a ga-azoputa. Ma a ga-ama onye obula na-ekwereghì ikpe.

¹⁷ Ihe iribama ndi a ga-esokwa ndi kweerenu. Site n'aha m, ha ga-achupu mmuo ojoo; kwuokwa okwu n'asusu ohuru di iche iche.

¹⁸ Ha ga-eji aka ha abuo atutulie agwo, nuokwa nsi ma o gaghì emeru ha ahụ ma otu. Ha ga-ebikwasì ndi oria aka, ahụ ga-adikwa ha mma."

¹⁹ Mgbe Onyenwe anyi Jisos gwasiri ha okwu ndi a, e weliri ya elu, baa n'elugwe, ebe o nodu ala n'akuku aka nri Chineke.

²⁰ Ha puru kwusaa ozioma n'ebe niile. Onyenwe anyi nonyekwaara ha, mee ka okwu ya guzosie ike site n'ihe iribama di iche iche nke na-eso ya.

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye ọḅuḅa igu
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ
onye ọḅuḅa igu

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye ọḅuḅa igu

Ndḅ Biblica, Inc. degħarḅrḅ ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" ḅu akara e ji mara ḅḅo ọḅuḅ a, nke edebanyere dḅka iwu si kwado n'ḅḅo ọḅuḅ dḅ n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azḅm aḅḅa ndḅ Biblica, Inc. Ọ ḅu ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78